Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.00 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 105 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, Gegužės-May 4, 1943 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXXIII. Dienraščio XXV

KRISLAI

**Pirmiau Apie Blickrygą,
Dabar Apie Bėgimą.
Kodėl p. Tysliava Leidžia
Tai Daryti?
Artinasi Birželio 22-roji.
Ką Mes Darysime?**

Rašo **R. MIZARA**

Daug įdomių dalykų pasakė Tarybų Sąjungos karinių jėgų vyriausias komandierius ir maršalas, Juozas Stalinas, savo pareiškime, padarytame Gegužės Pirmąją.

Per ilgą laiką, tarp kitko, nurodė jis, Hitleris šūkalojo apie blickrygą, žaibo karą, žaibiškąjį ofensyvą. Dabar jis apie tai jau nebekalba. **Dabar hitlerininka didžiuojasi tuomi, kad jie galį greit bėgti, gudriai ištrūkti Afrikos arba Rytų frontuose.**

Bet neužilgo jie negalės ir tuomi didžiuotis. Nes Raudonoji Armija iš Rytų, o Amerika ir Anglija iš vakarų jį vis muš ir muš, iki jis bus visiškai parblokštas.

Reikia sutikti, kad per tūlą laiką mūsiškė kaiminka, Vienybė, į daugelį dalykų žiūrėjo blaiviau negu tūli kiti "tarybininkų abazo" laikraščiai.

Deja, atrodo, kad ji dabar bando "naują posukį" daryti, —ji bando piršti lietuviams vienybę su lenkais imperijalistais.

Pereitą savaitę Vienybė išspausdino tūlo smetonininko Jurgėlos straipsnį, raginantį lietuvius eiti iš vien su Matuševskiais ir kitokiais didžiausiais lietuvių tautos neprieteliais.

Ką tuomi Vienybė nori pasiekti?

Ponas Tysliava, jos redaktorius, turi suprasti, kad iš tų šiaudų nebus grūdų. Viskas, ką tokiais straipsniais galima padaryti — sudemoralizuoti vieną kitą žmogų ir šiek tiek **moraliai** sustiprinti tuos lenkus, kurie į Lietuvą žiūri kaipo į Lenkijos dalį!

Bet dėl to rašto teks pakalbėti plateliau atskirame traipsnyje.

Artinasi birželio 22-roji. Tai diena, kurią žvėriškieji naciai pasalingai užpuolė mūsų tėvų kraštą, Lietuvą ir visą Tarybų Sąjungą.

Tai diena, kurią sukaks lygiai du metai, kai mūsų tėvų kraštas tapo okupuotas ilgaamžių mūsų tautos neprietelių.

Tai diena, kurią sukaks lygiai du metai, kai galingoji ir drąsioji Raudonoji Armija didvyriškai muša užpuolikus, kai ji taško jų galybę, kai ji naikina iki šiol pasaulyje dar nematytą pekliškąją karo mašiną, kurią hitlerininkai suorganizavo visam pasauliui pavergti.

Niekas nežino, kas š. m. birželio 22 d. dėsis Rytų Fronte. Niekas nežino, kuri pusė ten darys ofensyvą, kokiose vietose eis mūšiai. Bet vieną dalyką kiekvienas žino: **birželio 22 d. eis baisūs mūšiai Rytų Fronte, — gal didesni ir baisesni, negu kada nors yra buvę.**

Mes žinome, kad Raudonosios Armijos kovūnams bus reikalinga pagalba, kaip ir šiandien.

Mes žinome, kad **lietuviams kovūnams,** esantiems Raudonosios Armijos eilėse, pagalba taipgi bus labai reikalinga.

Dėl to jau šiandien privalome gerokai pagalvoti, ką mes, amerikiečiai, darysime tom sukaktuvėm paminėti.

Skaitytojas veikiausiai bus pastebėjęs antradienio Laisvėje detroitiškio **P. Krakaičio** pranešimą apie to miesto lietuvių pasimojimą.

Jie šaukia lietuvius, latvius ir estus pasitarimui, kad birželio 22 d. ką nors didelio surengti, kad tą dieną atatinkamai atžymėti.

Kitų miestų lietuviai turi imti pavyzdžius iš detroitiečių.

LEWIS ĮSAKĖ MAINIERIAM GRĮŽT DARBAN 15-KAI DIENŲ

Amerikiečiai Atėmė Iš Nacių Eilę Strateginių Kalnų Tunisijoj

Šiaur. Afrika, geg. 3. — Jungtinių Valstijų kariuomenė su francūzų talka užėmė pozicijas vakariniuose šlaituose Djebel Haramet kalno, 14 mylių į šiaurvakarius nuo Mateur, šiaurinėje Tunisijoje, ir ištaškė tris griežtas vokiečių kontr-atakas, per kurias naciai mėgino atgriebti tas pozicijas. Vieną to kalno dalį amerikiečiai užėmė per žiaurias tiesiogines kautynes durtuvais.

Kiek į pietus nuo minimos vietos amerikiečiai visiškai atėmė iš priešų Djebel Tahent kalną ir num. 576 kalnelį, 13 ar 14 mylių į pietus nuo Mateur. Jungtinių Valstijų kovotojai taipgi išmušė priešus iš num. 523 ir 545 kalnų, kur jau vokiečiai atrodė apsilpę ir menkai tesipriešino.

Nuo užkariautų kalnų didžiosios amerikinės kanuolės jau bombarduoja priešus pačiame Mateur, kuris stovi tik už 18 mylių į pietus nuo Ašies laivyno stovyklos ir svarbaus miesto Bizertės, pačioj šiaurinėj Tunisijoj.

Francūzai ir morokkiečiai jų kareiviai išgrūdo vokiečius iš Mersa Douiba, mažiau kaip 20 mylių į vakarus nuo Bizertės.

Aštuntoji anglų armija, rytiniame Tunisijos pajūryje, pažygiavo dar tris bei keturias mylias pirmyn, taigi užėmė pozicijas jau 12 mylių į šiaurius nuo Enfidaville.

Šiauriniame Tunisijos sektoriuje pirmoji anglų armija, kuri pirmiau buvo priversta pasitraukt kiek atgal Medjez-el-Bab srityje, dabar jau atmušė visas hitlerininkų atakas.

Supleškinta dar Penki Ašies Laivai

Šiaur. Afrika, geg. 3.— Anglų ir Amerikos kariniai laivai Viduržemio Jūroje nuskandino bei išmušė iš veikimo dar penkis fašistų Ašies laivus, kurie gabeno kariuomenę bei reikmenis savo armijai Tunisijoj.

Tokiu būdu per paskutines 48 valandas talkininkų lėktuvai ir kariniai laivai sunaikino bei pavojingai sužalojo ir išmušė iš veikimo jau dvyliką fašistų laivų.

Ašies Džiaugsmas, Matyt, Bus Trumpas

Japonų ir kiti Ašies radijai džiaugėsi, kad mainierių streikas pakrikdysiąs karinius Amerikos darbus. Bet atrodo, kad jų džiaugsmas bus trumpas.

NAUJAS PREZIDENTO ROOSEVELTO ATSIŠAUKIMAS Į ANGLIAKASIUS

WASHINGTON.—Prezidentas Rooseveltas sekmadienį 10 val. naktį vėl per radiją atsišaukė į mainierius. Jis, tarp kitko, sakė:

Šįvakar aš kalbu į amerikiečius, o ypač į mūsų piliečius angliakasius.

Šįvakar mūsų kraštas susiduria su rimtu kriziu. Mes vedame karą, nuo kurio sekmingo baigimo priklauso visa mūsų šalies ateitis.

Mes nuolat, daugmeniškai siunčiame į šią visapasaulinę kovą viską, ką tik mes turime — jaunus vyrus ir milžiniškas mūsų tautos priemones.

Tačiau, visos sukauptos mūsų pastangos anaiptol nėra perdidelės, lyginti su tuom, ko šis karas reikalauja. Mums reikės panaudot viską, ką tik mes turime, ir viską, ką tik mūsų talkininkai turi, kad galėtume sumušt nacius ir fašistus būsimuose mūšiuose Europos žemyne ir japonus Azijos žemyne ir Ramiojo Vandenyno salose.

Šio milžiniško Jungtinių Valstijų ir Jungtinių Tautų judėjimo pirmyn neturi trukdyt joks asmuo ar bet kurios vienos grupės vadai čia namie.

Aš noriu aiškiai pasakyti, jog kiekvienas amerikietis angliakasis nustojęs anglį kasti — vis tiek, kokiais nuoširdžiais sumetimais, nežiūrint, kaip jis būtų įsitikinęs, kad jo skundai yra teisingi, — kiekvienas nedirbąs mainieris tiesiogiai ir asmeniniai trukdo mūsų karines pastangas.

Net jeigu trumpam laikui būtų sustabdytas anglies gaminimas, tai reikštų lošimą Amerikos kareivių ir jūreivių gyvybėmis ir visu mūsų tautos saugumu ateityje.

Aš, todėl, sakau visiems mainieriams — ir visiems amerikiečiams namie ir užsienyj: anglies gamyba nebus sustabdyta.

Šiąnakt aš atsišaukiu į esminį angliakasių patriotimą ir jų žmonų ir vaikų patrijotizmą.

Organizuotų Darbininkų Pasižadėjimas ir Karinių Darbų Taryba

Po (japonų) užpuolimo ant Perlų Uosto, trys didžiosios darbininkų organizacijos — Amerikos Darbo Federacija, Industrinių Organizacijų Kongresas (CIO) ir Geležinkeliečių Brolijos — davė tvirtą užtikrinimą, kad nebus streikų, kol tik karas tęsis. Jungtinės Mainierių Unijos pirmininkas taip pat dalyvavo tame užtikrinime.

Prašant samdytojams ir organizuotiems darbininkams — tame skaičiuje ir Jungtinei Manierių Unijai — buvo įsteigta Karinių Darbų Taryba, kad jinai spręstų ginčus, kurių negalima būtų išrišti per bendrąsias derybas. Karinių Darbų Taryba yra tribunolas, kuriame darbininkai, samdytojai ir bendroji visuomenė yra lygiai atstovaujama.

Dabartinį anglies krizį buvo mėginta išspręst per taikymosi derybas ir tarpininkystę, bet nepavyko.

Tuomet, pagal įstatymus, ginčas tapo pervestas Karinių Darbų Tarybai. Tarybos nariai vartojo tokius pat žingsnius, kuriais praeityj buvo sekmingai išspręsta kiti panašūs ginčai. Greitai veikdami, jie ėmė rinkti visus šiam dalykui faktus iš mainierių ir iš savininkų.

Jungtinės Mainierių Unijos generaliai viršininkai, tačiau, atsisakė turėti bent kokių reikalų su faktus renkančia Karinių Darbų Taryba. Vienintėlis jų pasiteisinimas buvo tik toks, kad, girdi, Karinių Darbų Taryba priešingai nusistačius.

Karinių Darbų Taryba buvo ir tebėra pasiryžus teisingai, bepusiškai šį ginčą nagrinėti ir spręsti. Aš užtikrinau, kad jeigu ši taryba nuspręs pridėti algų, tai priedai bus atmokėti mainieriam, pradedant nuo balandžio 1 d. Bet nacionaliai Jungtinės Mainierių Unijos viršininkai atsisakė dalyvaut tuose svarstymuose, kuomet jie buvo pakviesti pereitą pirmadienį.

Ketvirtadienio rytą aš telegrafavau visiems Jungtinės Mainierių Unijos viršininkams, prašydamas tęsti anglies kasimą šeštadienį rytą. Tačiau, penktadienio vakare visuotinas streikas apėmė jau ištisą anglies pramonę.

Vadų Atsakomybė

Atsakomybė už šį krizį pilnai gula ant tų nacionalių Jungtinės Mainierių Unijos viršininkų, o ne ant Jungtinių Valstijų vyriausybės.

Bet to sauvališko žingsnio pasekmės grumoja mums visiems.

Vakar 10 val. iš ryto (šeštadienį) valdžia perėmė kasyklas į savo rankas. Aš atsišaukiau į minierius, kad grįžtu darban ir dirbtų savo valdžiai. Jų tarnyba valdžiai yra taip tikrai reikalinga, kaip ir kareivių, jūreivių ir marininkų tarnyba.

Mes jau gavome telegramas nuo kai kurių mūsų kareivių, kovojančių užjūriuose, ir aš tik norėčiau, kad jie patys jums pasakytų, ką jie mano apie darbo sustabdymą angliakasyklose.

Kai kurių jūsų sūnūs jau sugrįžo iš kovos frontų, sužeisti.

Viena Grupė Negali Sustabdyt Žygiavimo į Pergalę

Joks asmuo — jokia viena frakcija - grupė nėra tiek galinga, kad sulaikyti mūsų tautos maršavimą pirmyn į pergalę.

Jūs labai duosniai prisidėjote prie šios didžios kovos, taip noriai pirkdami karo bonus ir aukodami pagalbai nukentėjusiems nuo karo svetimuose kraštuose. Nuo šio karo pradžios 1939 metais jūs padidinote iškasamos anglies kiekį beveik 200 milionų tonų per metus.

Kainos ir Algos

Valdžia stengėsi palengvinti mainieriams būklę.

Aš žinau net pergerai, kad gyvenimo brangumas vargina angliakasių šeimas, kaip ir milionų kitų darbininkų šeimas ištisoj šalyj.

Jūsų valdžia yra pasiryžusi neleist pragyvenimo lėšoms kilti vis aukštyn, kaip kad kilo pirmajame pasauliniame kare.

Jūsų valdžia yra pasiryžus palaikyt kainų ir algų pastovumą, kad doleris kiek galint įpirktų tą patį kiekį gyvenimo reikmenų.

Kol kas mums nepavyko išlaikyt kai kurių reikmenų kainas taip žemai, kaip mes pageidavome.

Kur mes atrasime, jog būtinųjų reikmenų kainos peraugštai iškilo, jos bus numuštos žemyn. Kainų lubų laužytojai bus nubausti.

Dabar mes dedame pastangas, kad "atgal atstūmt" mėsos kainas.

Karas Nelauks

Karas eina pirmyn. Anglis bus kasama, vis tiek, ką apie tai bet kuris asmuo bemanytų. Mūsų fabrikų, elektros dirbyklų, geležinkelių veikimas nebus sustabdytas. Amunicija turi plaukt mūsų kariuomenei.

Tokiose aplinkybėse negalima net įsivaizduoti, kad bent vienas patrijotinis mainieris pasirinktų kitą kelią, kaip grįžt darban ir kast anglį.

Jeigu reikės apsaugot mainierį, patrijotiniai norintį grįžt darban, mainieris ir jo šeima bus pilnai ir tinkamai apsaugota.

Aš tikiu dabar, kaip ir visą savo gyvenimą tikėjau, jog darbininkai turi teisę dėtis į unijas. Aš noriu kuo aiškiausiai pasakyt, jog ši valdžia dabar nedarys nieko tokio, kas silpnintų unijines teises angliakasyklose.

Aš nuoširdžiai rėmiau kiekvieną siūlomą sąlygų pagerinimą mainieriams. Aš nemanau ir dabar jų apleisti. Bet aš taipgi nemanau apleist savo pareigas ir atsakomybes, kaip prezidentas ir vyriausias komandierius.

Aš pasitikiu, kad mainieriai netęs streiko prieš valdžią. Kaip ir visi geri amerikiečiai, jie petys petin maršuos drauge su savo ginkluotomis jėgomis į pergalę.

Žvaigždėta ir Dryžuota mūsų vėliava rytoj plevėsuos virš angliakasyklų. Aš tikiuosi, jog kiekvienas mainieris dirbs po šia vėliava.

Prieš Pat Roosevelto Kalbą Lewis Paskelbė Paliaubas

New York, geg. 3.—Jungtinės Mainierių Unijos pirmininkas John L. Lewis pirmadienį susišaukė kitus unijos vadus tartis, kas toliau daryt, kai išsibaigs dabar paskelbtos streiko paliaubos.

Už 20 minučių pirm prez. Roosevelto atsišaukimo per radiją į mainierius sekmadienio naktį, Lewis pašaukė streikavusius mainierius grįžt į kasyklas ir penkiolika dienų dirbti, pradedant nuo šio antradienio.

Bet šimtai tūkstančių mainierių nelaukė antradienio ir pirmadienį pirm pietų sugrįžo darban į minkštąsias angliakasyklas. Šiuos žodžius berašant, jau daugiau kaip pusė jų skaičiaus dirbo tose kasyklose Pennsylvanijoj ir desėtkais tūkstančių plaukė atgal į kasyklas Ohio ir kitose valstijose. Tik kietųjų angliakasyklų mainieriai dar buvo neišsijudinę grįžimui.

Tačiaus, manoma, jog šį antradienį jau vėl anglis bus visais garais kasama.

Karinių Darbų Tarybai besvarstant ir besprendžiant ginčus tarp angliakasių ir kompanijų, dalyvaus ir vidaus reikalų sekretorius Harold Ickes, prezidento paskirtas rūpintis, kad angliakakasyklų darbai būtų pirmyn varomi.

Mainieriams Būsią Pridėta Algos, Užtikrinta 6 Dienų Darbo Savaitė

Washington, geg.3. —Neoficialiai pranešama, kad Amerikos vyriausybė sutinka užtikrint mainieriams po šešias darbo dienas kas savaitę per metus; taipgi neoficialiai teigiama, jog vidaus reikalų sekretorius Harold Ickes žada patvarkyt, kad kompanijos žymiai pakeltų uždarbį angliakasiams. Ickes yra prez. Roosevelto paskirtas žiūrėt, kad darbas be pertraukos eitų kasyklose.

Teigiama, jog Ickes ir asmeniniai tarsis su J. L. Lewisu, Mainierių Unijos pirmininku. Sakoma, kad jiedu jau kalbėjęsi.

48 Val. Darbo Savaitė Svarbiose Pramonėse

Washington, geg. 3. — Amerikos vyriausybė planuoja įvest 48 valandų darbo savaitę visose karui pramonėse su nustatymu, jog už laiką virš 40 valandų per savaitę turi būti mokama pusantro karto tiek, kaip už paprastas darbo valandas.

Ju pora dienų pirmiau buvo paskelbta 48 valandų darbo savaitė plieno pramonėje.

Raudonarmiečiai Nukovė Dar Tūkstančius Nacių Kuban Srityje

Maskva, geg. 3. — Sovietų kariuomenė kietai užveržia hitlerininkus apie Novorossiiską, šiaurvakariniame Kaukazo kampe. Raudonoji armija sutriuškino visas įnirtusias apsuptų nacių kontr-atakas ir per šešias paskutines dienas užmušė dar daugiau kaip 7,000 priešų.

Be to, sovietiniai kovotojai sudaužė 25 vokiečių tankus ir šarvuotus automobilius ir supleškino dar šešiolika baterijų vokiečių kanuolių.

Sumanymas Kongresui Prieš Streikus

Washington, geg. 3. —Senatorius Connally įnešė senatui sumanymą aštriai uždrausti bet kokius streikus karinėje pramonėje; reikalauja skaudžiai bausti streikų vadus.

Atgaleiviai senatoriai ir kongresmanai tikisi, kad sąjudis dėl mainierių streiko padės jiems pervaryt tą sumanymą kongrese ir padaryt jį įrankiu prieš unijas ir streikus karui svarbiose pramonėse abelnai.

Užsimušęs Rudmarškinių Smogikų Galva

London, geg. 3. — Nacių smogikų vyriausias galva Viktoras Lutze užsimušė automobilio nelaimėje, sako Berlyno radijas.

Rudmarškinių smogikų komandierium Lutze buvo paskirtas po to, kai Hitleris nužudė buvusį jų galvą ir artimiausią savo draugą, kapitoną Ernstą Roehmą 1934 m.

Jersey City. — Sustreikavo 1,400 darbininkų Air Reduction Sales Co.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00
United States, six months	$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	$3.50
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Priešas Desperacijoje

Dabar jau aišku, kad Ašies jėgos Tunisijoje atsidūrė desperatiškoje padėtyje. Jos grūdamos vis arčiau ir arčiau prie Viduržemio Jūros. Jungtinių Tautų jėgos baigia pasiekti svarbiausį uostą Bizertę.

Atsidūrę desperatiškoje padėtyje ir norėdami kuo ilgiausiai atsilaikyti, vokiečiai ir italai pradėjo visu frontu ofensyvą. Meta kovon visas jėgas, puola su didžiausiu įnirtimu. Bet, kaip atrodo, amerikiečiai ir anglai visas jų atakas sekmingai atmuša ir priešo dienos jau suskaitytos. Jis bus sugrūstas į vandenį!

Tunisija davė progą išbandyti visus karo pabūklus. Jungtinės Tautos gali didžiuotis, kad jų ginklai nei kiek neprastesni už fašistinės Ašies ginklus — daugelis jų dar geresni. Tankas prieš tanką, orlaivis prieš orlaivį, vokiečiai ir italai negali atsilaikyti! Ypatingai tai įrodė mūšiai ore. Prieš kelias dienas buvo pranešta, kad nuo pradžios militarinių operacijų Tunisijoje anglai ir amerikiečiai neteko 270 lėktuvų, betgi jie nukirto net 1,046 lėktuvus italų ir vokiečių. Tai parodo, kad Jungtinių Tautų geresni ir lėktuvai ir lakūnai.

Reikia nepamiršti ir francūzų. Jų armija dabar susidedanti iš apie 60,000 vyrų. Jie laiko vieną svarbų sektorių Tunisijos fronte. Jie taip pat drąsiai, kaip amerikiečiai ir anglai, muša mirtinąjį priešą.

Šis francūzų kovingumas parodo daugiau negu rimtą pagalbą talkininkams Tunisijoje. Jis parodo, kad francūzų tauta laukia išlaisvintojų. Jis parodo, kad kai Jungtinių Tautų jėgos atidarys antrąjį frontą prieš Hitlerį ir pasieks Francūzijos laukus, francūzai sukils prieš naciškus pavergėjus. Jie laukia tos progos. Jie ruošiasi tai valandai. Tas žinojimas turėtų padrąsinti Angliją ir Ameriką nebeatidėlioti antro fronto atidarymo.

Stalino Įsakymas ir Sveikinimas

Pirmosios Gegužės proga Sovietų Sąjungos vadas ir premjeras maršalas Stalinas prabilo į savo žmones, į ginkluotas jėgas ir į partizanus nacių pavergtuose sovietiniuose kraštuose. Jis sveikina liaudį ir kovotojus už jų pasiaukojimą šiame žmonijos kare prieš kruviną jį fašistinį barbarizmą.

Šis Stalino įsakymas telpa ištisai Laisvėje. Jį turėtų perskaityti kiekvienas lietuvis. Tai be galo rimtai pasvertas dokumentas. Stalinas nesisvaido tuščiais žodžiais. Jis mato ir supranta visą karo eigos padėtį. Jis nurodo, kad priešas apdaužytas, kad priešo jėgos aplaužytos, kad jam užduotas be galo skaudus smūgis, bet būtų kriminališka klaida nors valandėlei vaizduotis, kad jis jau pribaigtas, kad su juo jau pilnai apsidirbta. Prieš Jungtines Tautas tebestovi sunkios ir ilgos kovos. Stalinas persergsti prieš iliuzijas, prieš nepagrįstą optimizmą.

Šiame Stalino atsikreipime į Sovietų žmones ir ginkluotas jėgas, storai pabrėžta anglų ir amerikiečių drąsūs žygiai, ypatingai oro kovos. Šitie puolimai ant priešo industrinių centrų iš oro, Stalinas sako, skina kelią atidarymui antro fronto prieš Vokietiją ir Italiją Europoje. Tie puolimai iš oro yra tokie svarbūs smūgiai, jog jie demoralizuoja priešo jėgas ir moralę.

Stalinas prisimena ir priešo kalbas apie "taiką." Taikos propagandos pagalba priešas labai gudriai bando atskirti anglus ir amerikiečius nuo Sovietų Sąjungos, arba Sovietų Sąjungą nuo Amerikos ir Anglijos. Bet jo pastangos bus veltui. Tos talkininkės laikysis išvien iki galo. O galas gali būti tiktai vienas: pilnas, visiškas priešo nugalėjimas, pilnas, besąlyginis priešo pasidavimas! Tam yra pasiryžus ir pasiaukojus didžioji Sovietų Sąjunga. Tam yra pasiryžusios ir pasiaukojusios Anglija ir Amerika!

Kas Bus 1944 Metų Prezidentiniais Rinkimais?

Prieš kelias dienas Pittsburghe buvo vieši politiniai debatai apie 1944 metų prezidentinius rinkimus. Debatavo keturi žymūs politikieriai. Jų tie debatai buvo išnešioti oro bangomis.

Du debatoriai teigė, kad Rooseveltas turi kandidatuoti ketvirtu kartu į prezidentus. Be Roosevelto vadovybės Amerikai ir Jungtinėms Tautoms būtų tragedija.

Kiti du taip pat karštai stojo prieš ketvirtą terminą. Jie sakė, kad ketvirtas terminas reikštų galą tai Amerikai, kurioje mes gyvename ir kurią mes taip mylime. Kodėl? Ogi todėl, kad Rooseveltas galėtų tapti "caru!"

Ne vien tik tie debatai. Spaudoje ketvirto termino klausimas taip pat jau keliamas.

Ką galvoja pats Rooseveltas, niekas, apart jo artimiausių draugų, žinoma, nežino. Daug kas priklausys nuo karo eigos.

Kaip prieš tris metus, kuomet ėjo klausimas kandidatūros trečiam terminui, taip 1944 metais nebus joks didelio principo klausimas. Jeigu karo sąlygos, jeigu krašto gerovė reikalaus, kad Rooseveltas pasiliktų šios tautos laivo kapitonu, jis turės kandidatuoti ir žmonės jį išrinks. Priklausys nuo geriausių tautos interesų. Dabar dar peranksti dėlei to triukšmauti ir peštis. Tie republikonai, kurie šį klausimą prie kiekvienos progos kelia ir kursto piliečius, nepatarnauja tiems geriausiems tautos interesams.

Darbu Paminėta Gegužinė Šventė

Šiemet Pirmoji Gegužės —tarptautinė darbininkų šventė — praėjo be didelių demonstracijų, be galingų eisenų gatvėmis. Buvo paminėta tiktai susirinkimais ir, daugumoje, ant rytojaus po Pirmosios. Visur, kur tik darbininkai susirinko Pirmosios Gegužės proga, vyravo viena mintis, vienas troškimas, vienas galingas šūkis: Fašistinė Ašis turi būti sutriuškinta! Antras frontas Europoje turi būti atidarytas! Jungtinės Tautos turi laikytis išvien iki galo! Visur turi viešpatauti visų žmonių vienybė prieš fašizmą!

Kai būdavo ramūs laikai, prieš karą, Pirmoji Gegužės atsižymėdavo darbininkų atitraukimu rankų nuo mašinos. Būdavo milijonai darbininkų išeina į gatves ir demonstruoja savo klasinį solidarumą prieš kapitalizmą.

Šiemet darbininkai įrodė savo klasinį subrendimą pasiaukodami darbui dėl laimėjimo karo prieš fašizmą. Jie tą dieną pagamino šimtus orlaivių ir tankų ir milijonus kulkų. Tie orlaiviai, tie tankai, tos kulkos bus geriausias atsakymas mirtinajam visos žmonijos, o pirmoje eilėje darbininkų klasės, priešui, kad darbininkai nepamiršo savo šventės, nepamiršo savo didžiųjų pareigų.

Šiemet darbininkų solidarumas buvo daug aukštesnis, negu kada nors pirmiau. Solidarumas pasiryžime, solidarumas desperatiškoje pastangoje, solidarumas nepalaužiamoje viltyje laimėti kovą, nuo kurios priklausys daugeliui gentkarčių likimas ir ateitis, ne tik darbininkų, bet visos žmonijos.

Geras Pasižadėjimas

Matyt, kad organizuotų darbininkų spaudimas į valdžios įstaigas pradeda paveikti. Šį sykį darbo unijos susikoncentravo paveikti Price Control Administration. Jos administratorius ponas Prentiss Brown pasakė prakalbą. Kalbėjo apie valdžios pastangas sukontroliuoti kainas. Jis sakė, kad kontrolė bus uždėta ant visų produktų, kurie yra svarbūs pastojimui kelio kilimui darbininkų pragyvenimo. Dar daugiau, Brown sakė, kad bus bandoma numušti tas kainas, kurios per aukštai iškilo.

Pasižadėjimas labai puikus. Lai tik Price Control Administration imasi konkrečių žygių to pažadėjimo pravedimui. Organizuoti darbininkai ir visi Amerikos darbo žmonės tas pastangas parems šimtu procentų.

Kas Ką Rašo ir Sako

SLA SEKRETORIUS M. J. VINIKAS APIE PAVOJUS SUSIVIENIJIMUI

Atrodo keista, kad SLA organo redaktorius, kuris kiša Tėvynėn daug anti-sovietinio šlamšto, taip labai suvėluoja kitus raštus, liečiančius patį Susivienijimą. Antai š m. sausio 9 d. įvyko SLA Pild. Tarybos suvažiavimas. Jame buvo svarstyta kai kurie labai opūs organizaciniai klausimai, bet nariai tik dabar apie tai sužino, nes tik dabar Tėvynėje telpa to suvažiavimo protokolas.

Suvažiavimui darė pranešimą sekretorius p. Vinikas apie organizacijos reikalus. Jis pranešė, kad New Yorko valstijos draudimo departmentas išleidęs tam tikrus naujus padavadijimus, kurie gali skaudžiai paliesti SLA. Viniko žodžiais:

> "New Yorko valstijos parėdymai, mano supratimu, ir švelniausiai išsitariant, gali sudaryti Susivienijimui rimtų nemalonumų..." (Tėv. iš bal. 23 d.)

Taigi! Išsitariant švelniausiai, taip, bet kas būtų, jie būtų išsitariama ne taip jau labai švelniai?

SLA turi tam tikrą mokesčių mokėjimo lentelės formą, žinomą kaipo NFC (National Fraternal Congress). Pagal šią formą bei lentelę, nariai moka duokles, palyginti, žemas, tačiau reikalaujama, kad sumokėti organizacijai pinigai neštų 4 nuoš. palūkų kas metai. Bet šiandien sunku tokias palūkas uždirbti, investmentai prasti, o SLA narių mirtingumas didelis. Tas ir sudaro bėdų, pasak sekretoriaus pareiškimą.

Taigi SLA sekretorius štai ką pasakė:

> "Todėl jei New Yorko Apdraudos Departmento parėdymai reiškia Susivienijimui sląstus, prisibijau, kad daugiau nurodymų mums nebus ir galime susilaukti pranešimo, kad su Susivienijimu tas ir tas padaroma, nes yra aiškus įrodymas, kad mes nenorime taisyti padėties net Pennsylvanijos Apdraudos Departmente užgirtu planu. Štai kame pavojų organizacijai numatau.
>
> "Akyvaizdoje to viso, aš noriu, kad Pildomoji Taryba būtų pasiruošus ir turėtų jau priimtą planą kaip gelbėti organizaciją tokiu atsitikimu. Jei to nereikės, bus dar geriau ir Pildomosios Tarybos dabar priimto plano naudosiuos. Bet tokį Pildomosios Tarybos planą turime turėti dabar, pirma paruošimo valiuacijos raportų. Jei pasirodytų labai bloga padėtis su mūsų senaisiais apdraudos skyriais, ypatingai su NFC skyriais, tai gal prie tokių valiuacijos raportų mūsų aktuaras ras galimu ir reikalingu pridėti Pildomosios Tarybos autoritetui ir galiai galimą vykinti planą, kad atitolinus pavojų organizacijai bent iki sekančio seimo, jei tokis pavojus iškiltų. Atsarga gėdos nedaro."

Sutiksime, atsarga gėdos nedaro. Bet mums rodosi, SLA pild. taryba ne visuomet užtenkamai buvo atsargi. Seimuose toji taryba organizuoja visokias politines klikas. Ji leidžia organizacijos pinigus pašaliniams dalykams — pav., skiria sumas kokioms ten "bučkio kavalierių" taryboms, eikvojančioms pinigus bereikalingiems dalykams. Toji taryba nesirūpina, kad SLA organas atatinkamai tarnautų SLA nariams.

Pereitais metais SLA sumažėjo arti 500 narių. Tas viskas kenkia organizacijai, ją silpnina.

Reikia viskas daryti, kad neprileisti SLA prie "rimtų nemalonumų."

1,200 NAUJŲ KOMUNISTŲ ILLINOJUJE

Vilnyje Petras Kalnėnas rašo:

> "Amerikos Komunistų Partija pradėjo naujų narių vajų nuo vasario 12-tos —Abrahomo Lincolno gimtadienio. Laikas buvo rubežiuojamas iki gegužės pirmos. Iki balandžio 5-tos Illinois valstijoj į Komunistų Partiją įsirašė 1,200 naujų narių."

Iki š. m. gegužės 9 d. Illinojaus Komunistų Partijos organizacija yra pasimojusi įrašyti (per šį vajų) 1,700 naujų narių. Tas pats K. primena:

> "Žmonės taip skaitlingai stoja į partiją, nes supranta jos rolę šalies vienybės budavojimui ir stiprinimui pajėgų karui laimėti."

Kiek patyrėme, kitose valstijose, į USA Komunistų Partiją per šį vajų taipgi įstojo daug naujų narių.

LIETUVOS ATEITIS IR JOS SANTYKIAI SU SOV. SĄJUNGA

Kanadiečių Liaudies Balsas (bal. 30 d.) lukštena mūsų senojo krašto pokarinį gyvenimą ir jo santykius su didžiuoju socialistiniu kraštu. Šia svarbia tema laikraštis išsireiškia sekamai:

"Pastaruoju laiku buvę Lietuvos valdonai, smetoninkai ir jų sėbrai, labai sujudo. Jie akyplėšiškai lenda visur su įtikinėjimais, kad jie vieni tėra tinkami Lietuvai valdyti. Jie nori įrodyti, kad tik jiems valdant Lietuva būtų nepriklausoma ir laiminga (nors apsisukę klyjuoja Lietuvą su Lenkija, Švedija ir kitomis valstybėmis). Bet visi faktai kalba prieš juos.

"Daleiskime, kad po karo prie Lietuvos vairo atsistoja Smetona su savo sėbrais, nepaisant to, kad Lietuvos žmonės jau du kartu išreiškė norą atsikratyti jų. Ko Lietuva susilauktų? Sovietų Sąjunga, kuri yra didžiausia ir prielankiausia Lietuvos kaimynė, negalėtų būti tokia draugiška Lietuvai, kuomet jos priešakyje stovėtų tokie aršūs demokratijos priešai, bjauriausi Sovietų Sąjungos niekintojai, kvietę Hitlerį siųst Lietuvon savo armija. Sovietų Sąjunga nepaisytų Lietuvos su tokiais bjauriais fašistais priešakyje.

"Na, o kaip būtų, jeigu Grigaičio tipo socialistai atsistotų prie vairo? Nereikia nei aiškinti. Lietuva paliktų aršiausia Sovietų Sąjungos priešininkė Europoje. Tai nepermaldaujami socialistinės šalies priešai.

"To rezultatai Lietuvos žmonėms būtų tikrai baisūs. Ekonominiai, kaip ir politiniai, Lietuva būtų be draugų. Atminkime, kad Hitlerio ir Mussolinio nebebus. Fašizmas bus sutriuškintas. Europos valstybės bus demokratinės. Kur tuomet Lietuva rastų draugų, būdama tokių fašistų valdoma? Kita, argi fašistinės šalys buvo kada draugiškos Lietuvai?

"Londono Times keliais atvėjais rašė, kad Europos ir viso pasaulio ateitis glūdi Sovietų Sąjungos, Britanijos ir Amerikos kooperacijoj. Reikia tikėti, kad ta kooperaija nesugrius po karo. Be kooperacijos su Sovietų Sąjunga, sako London Times, taika žuvus. Lietuva, be kooperacijos su Sovietų Sąjunga, būtų visai pražuvus, nes jos atsistatymas priklausys nuo to, kokiuose santykiuose bus su Sovietų Sąjunga. Nors Sovietų Sąjunga dabar labai nukentėjus, tačiau ji pajėgs surasti jėgų atstatymui nuteriotų vietų. O kur Lietuva gautų, jeigu ji neturėtų gerų santykių su ta šalimi? Vokietija ar kuri kita valstybė nieko Lietuvai neduos.

"Gyvenimo faktai kalba už tai, kad Lietuvos laisvė ir jos ekonominė gerovė dideliame laipsnyje priklauso nuo Sovietų Sąjungos. Jeigu Lietuva pasiliks Sovietų Sąjungoj, ji gaus visokeriopą pagalbą iš kitų respublikų. Taip pat ji turės laisvę išeiti, jeigu būtų noras. Bet jeigu ji patektų i Smetonų, Pakštų, Kubiliūnų rankas, tai ji būtų pardavinėjama visiems, kaip ji dabar yra peršama lenkam, skandinavam ir kitiem. Ji taptų be užtarimo ir be draugų. Nei kiek jos padėtis nepagerėtų, jeigu ir grigaitinės dvasios žmonės paimtų, nes tai aršiausi Sovietų Sąjungos priešų šaika.

"Kas nori matyti savo gimtąją šalį laisvą ir laimingą, tas turi žiūrėti, kad tie fašistai, kurie tempė Lietuvą Mussolinio ir Hitlerio keliais, nebegrįžtų prie Lietuvos vairo. Tai būtų nauja Lietuvos liaudies nelaimė — nelaimė tuo metu, kada visas pasaulis gydysis nuo hitlerinių gengsterių padarytų žaizdų."

AMERIKIEČIAI IR BRITAI KAREIVIAI SUSIJUNGĖ ŠIAURĖS AFRIKOJE

Joseph Randall, iš State Corner, Iowa, yra tipingas amerikietis. Jis saržentas armijoj, ir tarnauja Dedei Samui Šiaurės Afrikoj. Joseph Randall maršavo Gafsa-Gabes vieškeliu į Tunisiją vieną dieną neseniai ir sutiko britų armijos saržentą, William Brown. Ir taip garsus susijungimas įvyko tarpe Generolo Montgomery herojiškos Aštuntos Armijos pu[illegible] ir Generolo Patten [illegible]os Armijos.

Šis pasekmingas susijungimas Amerikos ir Britų dalinių sudarė geresnę nuotaiką tarp Alijantų militarinių jėgų, kurios apima Afrikos kontinentą, prirengdamos būsimos invazijos punktus į nacių kontroliuojamą kontinentą.

Stebėtojai pranešė, kad jokių istorinių žodžių nebuvo tariama, kada šie Amerikos ir Anglijos saržentai susitiko. Abu kareiviai pasisveikino, apsikabino ir pasigirdo šauksmai "valio" iš abiejų pusių.

Šios dvi vienetos greitai susijungė ir vėl žengė į šiaurę, sekdamos Rommelio įveiktas ir greitai pasitraukiančias Ašies jėgas. Nacių ir italų vienetos pasitraukė tik keliomis minutomis pirmiau Amerikos ir Britų pulkų susijungimo. Pagal raportą, svarbaus susijungimo scena buvo labai rami. Įvyko prie paprasto "macadam" kelio, pusiausausoj vietoj beveik lygiu tolumu nuo Amerikos ir Britų bazių.

Vienas stebėtojas raportavo, kad britai keliavo į šiaurę keliuose šarvuotuose automobiliuose pulko priešakyje.

Jie matė ateinančią patrulę ir sustojo. Saržentas, žiūrėdamas per binoklius, sušuko — "Jie vokiečiai!"

Bet už kelių minutų kiti kareiviai sakė — "O Dieve, ne, tai yankiai!"

Kada sujungti daliniai vėl pradėjo kelionę vieškeliu, būrys italų, kurie buvo pakely pasislėpę, išstojo iš krūmų ir pasidavė.

Kada raudona saulė slinko už vakarų kalnų, britų kariai susiėjo su amerikiečiais Alijantais Gafsoj ir jie vėl buvo sujungti po viena bendra britų, amerikiečių ir francūzų demokratijos vėliava.

O. W. I.

Amalgameitų unija prisideda prie palaikymo šitos mokyklos Chinijoj (Šuangšipu miestelyje, Šensi provincijoj), kur mokosi jauni chiniečiai būti technikais, kad jie galėtų dirbti kooperatyvų fabrikuose, gaminančiuose ginklus.

UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Jūsų Senoji Tėvynė Lietuva

J. LAURINAITIS

Laisvos Vašingtono - Linkolno - Ruzvelto šalies lietuvis sunkiai tegali ir įsivaizduoti, į kokią padėtį pateko jo senoji tėvynė — Lietuva. Žmonijos istorija dar nežinojo tokių okupantų ir tokių okupacijų. Net šiurpūs baudžiavos ir vergijos laikai nublanksta palyginus juos su rudųjų bestijų ponavimu ir jų planais okupuotoje Lietuvoje ir kituose jų užgrobtuose Rytų kraštuose. Jeigu vergijos ir baudžiavos laikytojai stengėsi gauti kuo daugiau naudos iš savo pavergtųjų, tai šiandieniniai vergijos nešėjai — hitlerininkai pasiryžę ne tik išspausti iš pavergtųjų kraštų gyventojų paskutinius syvus, bet ir išnaikinti tas tautas, o jų žemes apgyvendinti vokiečiais. Tų savo planų jie ne tik neslepia, jie jais masina savo sužvėrėjusius nacius, siūlydami jiems okupuotuose kraštuose vietos žmonių darbu ir prakaitu išpurentas žemes, įkurtas sodybas. Jų ministeriai nedviprasmiškai skelbia, kad kultūra neįmanoma be vergijos, kad okupuotų Rytų kraštų gyventojai turi būti padaryti vergais ir trąša naujai vokiečių—ponų klasei tarpti, kad jų uždavinys iki tol nebus baigtas, pakol okupuotų Rytų kraštų žemėse negyvens vokiškos kartos.

Kadangi Lietuvos ir kitų Rytų kraštų gyventojų daugumą sudaro valstiečiai - ūkininkai, tai stipriausią savo smūgį okupantai ir nukreipė prieš juos. Hitlerio artimas sėbras — kraugerys ir jo statytinis Lenkijoje Frankas, mokydamas ruduosius budelius, kaip greičiau "sudoroti" okupuotas Rytų tautas, siūlo pirmiausia sunaikinti valstiečius, suprantama, prieš tai iščiulpus iš jų visas sultis. Jisai sako: "Kol nebus palaužta valstiečių galia, tauta nesusilpnės. Tautos išsigimimas įvyks tik tada, kai išseks jos gyvybiniai syvai — valstiečiai."

Valstiečių kryžiaus keliai okupuotoje Lietuvoje eina trimis pagrindinėmis kryptimis: visais būdais spaudžiami iš jų paskutiniai syvai, naikinami patys valstiečiai, kolonizuojamos jų žemės. Tas viskas daroma pagal Berlyno išdirbtą planą. Tam naudojamos visos priemonės, pradedant apgaule ir grąsinimais, baigiant žudymais ir marinimu badu. Tokias priemones nurodo pats žmogėdra — Hitleris. Jisai sako: "Kai to reikalauja reicho interesai, reikia meluoti, apgaudinėti ir žudyti." O vokiečių karo vadovybės išleistuose "12-koje įsakymų," kaip privalo elgtis vokiečiai užkariautuose Rytų kraštuose, sakoma: "...Jūs turite atsiminti, kad esate Didžiosios Vokietijos ir Naujosios Europos atstovai; todėl su pasididžiavimu turite taikyti nukariautų kraštų gyventojams pačias žiauriausias, pačias negailestingiausias priemones, kurias diktuoja Didžiosios Vokietijos interesai. Priešingu atveju jūs negalėsite užimti atsakingų vietų."

Beprotiškomis teorijomis, prižadais, įsakymais ir laikinais laimėjimais apsvaiginti bukapročiai Hitlerio tarnai, kaip alkani šakalai, apspito ramų, darbštų Lietuvos valstietį. Jie atima iš valstiečio visus jo darbo vaisius, gyvulius, drabužius, o jį patį — alkaną, apiplyšusį—verčia vis daugiau ir daugiau dirbti. Valstietis neturi teisės pasilikti sau pieno lašo, kąsnio mėsos, kiaušinio, už tai okupantai mirties bausmėmis grąsina. Jie neduoda valstiečių ūkiui reikalingų trąšų, žemei dirbti įrankių, o priverstinus pristatymus ir rekvizicijas nuolat didina. Už priverstinų pristatymų neatlikimą jie atima iš valstiečių paskutinį gyvulį, išvaro valstiečius iš ūkių, tremia į koncentracijos lagerius. Jie gaudo stipresniuosius vyrus ir grūda į Vokietiją arba į frontą pražūčiai. Jie kankina ir žudo tauriausius krašto sūnus, geriausius tautos patriotus, inteligentus.

Gūdu ir nyku šiandieną Lietuvoje. Žemės ūkis sugriautas, pramonė suardyta, krašto šemininkas—lietuvis paniekintas ir užguitas. Ten, kur seniau skambėjo lietuviška daina ir sveikas juokas, šiandieną verksmai ir dejavimai tesigirdi; ten, kur seniau ganėsi puikios žalmargių ir juodmargių bandos, šiandieną kur ne kur pasišiaušęs galvijas slankioja; ten, kur seniau liūliavo auksiniai javų laukai, šiandieną piktžolės auga. Linksmai ūžę tarybiniais laikais fabrikai nutilo, jų įrengimai išvežti Vokietijon, tik vėjai švilpauja per tuščių patalpų išardytas sienas. Mokslo židiniai uždaryti, jų auklėtiniai gaudomi rudųjų vorų katorgon. Puikiausios Lietuvos girios, skaudžiai nukentėjusios dar 1914-1918 metais nuo vokiškųjų okupantų, nūdien baigiamos naikinti. Nutilo gaudę bažnyčių varpai, juos pagrobė okupantai. Daugelis miestų ir miestelių išgriauti, išdeginti, jų griuvėsiuose tik alkani šunes slankioja...

O rudosios siurbėlės vis šliaužia ir šliaužia į Lietuvos žemelę. Jie grobia lietuviškas žemes, užsilikusias įmones, miestuose—namus, o krašto šeimininką — lietuvį padarė vergu. Jie ryja valstiečių pagamintus geriausius produktus — sviestą, mėsą, kiaušinius, o vietos gyventojus verčia maitintis atmatomis. Vokiškieji okupantai naudoja pagamintą iš atimtų riebalų muilą, o lietuviams "pataria" pelenus ir molį vietoj muilo vartoti. Jie neparduoda už pinigus gyventojams druskos, versdami atiduoti už ją paskutinį kąsnį duonos arba gyvulį. Jie vadina lietuvius purvinomis žemaitiškomis kiaulėmis, tvirtindami, kad lietuviams ne vieta Nemuno baseine, kad lietuviai gali pasijieškoti žemių kitur. Jie pasidarė neribotais Lietuvos ponais. Lietuvis be okupantų leidimo negali iš savo valsčiaus išvykti, gimtąja kalba viešose įstaigose susikalbėti. Iš buvusios laisvos Lietuvos jie padarė Ostlando kalėjimą, o iš buvusių laisvų Lietuvos piliečių — beteisius ostlandiečius. Jie panaikino visas laisves, net Lietuvos vardą išbraukė.

Jeigu pradžioje hitlerišk ieji banditai dar mėgino dumti akis vietos gyventojams įvairiais pažadais, tai šiandieną visi jų 'patarimai' ir nurodymai baigiasi viena fraze — mirties bausmė. Neatiduosi okupantui visų produktų — mirties bausmė, mainysi produktus į sau būtinus daiktus—mirties bausmė, sakysi teisybę apie okupantus — mirties bausmė, nesiduosi išvaromas Vokietijon arba frontan — mirties bausmė, nepakludsysi okupanto—mirties bausmė, sieksi Lietuvos laisvės — mirties bausmė; net už degtinės varymą mirties bausmė nustatyta.

Kiek tokiu būdu iššudyta mūsų brolių, kiek išgrūsta katorgon į Vokietiją ir į frontą pražūčiai, baisu ir pagalvoti. O kiek jų kankinama kalėjimuose, koncentracijos stovyklose... Ne vieno Amerikoje gyvenančio lietuvio giminės, broliai ir tėvai jau padėjo galvas nuo vokiškųjų žmogėdrų; ne vieno gimtasis ūkelis jau pagrobtas vokiškųjų siurbėlių, ne vieno artimi širdžiai žmonės jau išvaryti pražūčiai Vokietijon arba į frontą...

Šiandieną visi aiškiai pamatė, kad kuo ilgiau pasiliks grobikas vokietis mūsų tėvynėje, tuo smarkiau bus varomas lietuvių tautos naikinimas ir jos žemių kolonizacija. Šiandien kiekvienam sveiko proto lietuviui aišku, kad vokiškieji grobikai pasiryžę išnaikinti lietuvių tautą! Todėl, kad nenusikalstume prieš istoriją, prieš ateinančias kartas, visi privalome stoti į kovą prieš rūdąjį marą. Tam negali būti kliūtimi jokie pažiūrų skirtumai, jokie kivirčai, nes stovime prieš klausimą: būti ar nebūti.

Aukos Dėl Pundelių

Baltimore, Md. — Sugrįžus drg. J. Deltuvai iš ligonbučio velykinių švenčių proga jį aplankė giminės, draugai ir pažįstami. Besikalbant apie įvairius bėgančius reikalus, buvo prisiminta apie reikalą parinkti aukų lietuviam raudonarmiečiam ir vaikučiam, pasiuntimui jiems pundelių. Šiam sumanymui visi dalyviai nuoširdžiai pritarė ir aukavo sekamai:

Baltimore Moterų Mezgėjų Kliubas	$15.00
Ona Deltuvienė, Hanover, Md.	5.00
M. Seimis	5.00
V. ir C. Stankevičiai	5.00
V.-E. E. Ekevise	4.00
J. ir E. Deltuvai, Arbutis, Md.	3.00
J. Deltuva, Hanover	3.00
E. ir J. Pivarūnai	2.00
S. Bartašienė	2.00
V. Deltuva	2.00
A. ir M. Petrauskai	2.00
J. Kunigonis	1.00
Albert Giedris	1.00
S. Meškis	1.00
Zen. Deltuva	1.00
Visq pasidarė	$52.00

Varde karžygiškai kovojančių lietuvių raudonarmiečių ir lietuvių vaikučių visiem aukojusiem tariame širdingą ačiu.

E. Stankevičienė.

Pundelių Vajaus Reikalais

Kaip ir kiekvienas kitas darbas pas mumis, taip vajus už pasiuntimą dovanų lietuviams raudonarmiečiams ir lietuviams vaikams Sovietų Sąjungoje tiktai iš lėto pradeda įsisiūbuoti. Pundelių ir aukų tam tikslui jau atėjo ir ateina. Bet turėtų eiti smarkiau ir daugiau. Mūsų pažangieji broliai ir sesutės, matyt, dar tik pradeda įsitraukti į šį labai svarbų žmoniškumo darbą.

Šį sykį mes norime ypatingai karštai atsikreipti į mūsų kuopas, draugijas ir kliubus, kurie visuomet paremia gražius pažangiosios visuomenės darbus. Daugeliui jų esame išsiuntinėję prašymo laiškus. Daugelio jų neturime adresų ir todėl negalėjome pasiųsti laiškų.

Kviečiame visas organizacijas dalyvauti šiame vajuje. Kurios turite savo išduose pinigų, paaukokite tam tikslui. Galite patys organizacijų viršininkai už tuos pinigus supirkinėti daiktus ir sudaryti pundelius, arba savo auką atsiųskite Pundelių Vajaus Komitetui, o mes su mielu noru patarnausime.

Bet yra ir kitas būdas — nors senas, bet labai vaisingas — sukėlimui pinigų dėl pundelių. Tai įvairiausi parengimai — dideli ir maži. Kaip gražu būtų, jeigu kiekviena lietuvių organizacija trumpoje ateityje pasistengtų suruošti ar tai parę, ar tai vakarėlį, ar tai koncertėlį, ar ką kitą išgalvojus, ir pelną paskirtų pasiuntimui dovanų lietuviams Sovietų Sąjungoje! Prašome visų organizacijų atkreipti savo dėmesį į šitą mūsų paraginimą.

Išnaudokite visas progas tam darbui, kuris yra bendras ir svarbus visiems lietuviams, visiems geros širdies žmonėms.

Svarbu: Mes planuojame pirmutinį pundelių-dovanų siuntinį išsiųsti apie gegužės 15 dieną. Reikia stengtis, kad šis pirmas siuntinys būtų nemažas. Ir tikimės, kad jis bus nemažas. Tikimės, kad prieš geg. 15 d. gausime daug pundelių bei tam tikslui aukų. Bet prašome pasiskubinti. Būkite pirmutiniais!

PUNDELIŲ VAJAUS KOMITETAS,
419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

LAIŠKAI

Pundelių Vajaus Komitetui:

Štai mano patarimas: Lietuvių kariams Sovietų Sąjungos Raudonojoj Armijoj ir lietuviam vaikučiam mokiniam pundeliai, turinti nemažiau $1.00 vertės ir vertingesni, $2.00, $3,00, o gal net ir $5.00, privalėtų būti paties Amerikos Raudonojo Kryžiaus po kontraktu dirbtuvėse ir didžiosiose krautuvėse (department stores) sudedami iš tinkamų daiktų. Asmeniniai daiktai aukojami vis tiek turės būti valdininkų, paskirtų darbininkų, patikrinami ir t.t.

Asmeniniai įvairių mažmožių pirkinėjimai keleriopai daugiau lėšuos, negu per Russian War Relief komiteto departmentinėje krautuvėje užsakymą tokius pundelius pagaminti.

Lietuvis aukavęs $1.00 ar daugiau gali parašyti ir laiškutį lietuviui raudonarmiečiui ar lietuviui vaikučiui arba mergaitei. Ant laiško voko tik poros žodžių tereikia: lietuviui raudonarmiečiui, lietuviui vaikučiui arba mergaitei.

Kur galima, per mūsų mezgėjų būrius perduoti ir asmeninius daiktus ar drabužius (rūbus) ir tai labai patartina aukoti ne vieną kartą, bet dažnai....

Aš įdedu pundelių našlaičiam siuntimui $10—vieno dolerio vertės 10 pundelių.

Dr. A. K. Rutkauskas,
Chicago, Ill.

Komiteto pastaba: Ačiu daktarui už įvairius patarimus. Komitetas stengsis ištirti ir panaudoti visas galimybes supirkimui daiktų ir sudarymui pundelių, kad kuopigiausia jie atseitų.

Pundelių Vajaus Komitetui

Gerbiamieji:

Čionai randate money orderį vertės $27.50. Tai auka Detroito Lietuvių Moterų Pažangos Kliubo lietuviams vaikams Sovietų Sąjungoje.

M. Ginaitienė

Draugai:

Nors ir mažą auką, bet visgi nuo savęs skiriu kovojančiam už Lietuvos laisvę draugui raudonarmiečiui. Prisiunčiu pundelį.

Draugiškai,
O. Kučiauskaitė,
Baltimore, Md.

Pundelių Vajaus Komitetui

Gerb. Draugai:

Mažam miestelyje sunkiau kas nupirkti tinkamesnio. Pavedam Komitetui sudaryti pundelius. Jūs žinote geriausia, kas tinkama, nes jūs ant to pasiryžę. Mes siunčiame pinigais.

Nuo Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 66 kuopos, Hudson, Mass. $2.00.

Nuo Lietuvių Piliečių Kliubo, Hudson, Mass. $10.

Draugiškai,
A. Tamošiunas

LIETUVIAI RAUDONARMIEČIAI AMERIKOS LIETUVIAMS

R. ŠARMAITIS

Svečiuojantis lietuviškuose Raudonosios Armijos daliniuose teko išsikalbėti su visa eile raudonarmiečių, kurie turi savo pažįstamų ir giminių Jungtinėse Amerikos Valstijose. Jie visi labai domisi savo artimųjų užjūryje sveikata, jų gyvenimu ir kartu norėtų pasidalyti savo mintimis su jais dėl brangiosios Lietuvos, dėl savo giminių, pasilikusių vokiečių fašistų pavergtoje gimtinėje.

Leitenantas Rudžionis Stasys, turįs dėdę Matusą Adolix, gyvenantį JAV, Moline mieste 1003 str. 25 gel. Jaunasis leitenantas man papasakojo: "Iš Rudžionių šeimos šiuo metu Tarybų Sąjungoje esu vienas, gyvas ir sveikas. Esu labai pasiilgęs savo tėvelių, brolių, artimųjų ir pažįstamųjų, labai rūpinuos jų padėtimi.

Prieš ateinant Raudonajai Armijai aš tarnavau Lietuvos kariuomenėje. Atėjus Raudonajai Armijai, aš perėjau tarnauti į ją. Taip man betarnaujant kariuomenėje, vokiškieji fašistai užpuolė brangiąją Lietuvą ir kartu visą Tarybų Sąjungą. Daug jie išžudė nekaltų žmonių, daug išdegino namų. Daug žmonių, karui prasidėjus, stengėsi išvažiuoti į Tarybų Sąjungą, bet dėl staigaus vokiečių užpuolimo nespėjo tai įvykinti.

Man su kitais kariuomenės daliniais teko kautis fronte. Mes, smarkiai ginadamiesi, negalėdami atlaikyti traukėmės į krašto gilumą, kol prie Maskvos vokiečių armija buvo sumušta ir frontas pasviro į gerąją pusę.

Dabar mes visi lietuviai, ir buvę kariai, ir buvę civiliniai, esame lietuviškuose Raudonosios Armijos daliniuose, kovojame fronte, siekdami išvaduoti pavergtus brolius ir tėvus. Mes esame pasiryžę kovoti iki paskutinio kraujo lašo ir tikime tą šventą kovą laimėti."

Raudonarmietis M. Andriuškevičius irgi turi dėdę Amerikoj, tik tikslų adresą jau pamiršęs; žino tik, kad jo dėdė Kostas Banionis gyvenęs Philadelphia, Pa., Ingersol str. Andriuškevičius štai ką papasakojo apie savąjį kraštą: "Mūsų brangi tėvynė yra apiplėšta. Vokiškasis fašizmas siaučia visu smarkumu. Tačiau netrukus ateis tas laikas, kada su Raudonosios Armijos pagalba mes nušluosime vokiškąjį fašizmą nuo žemės paviršiaus ir visose tautose vėl pražydės skaisčios saulės spinduliai.

Visas pasaulis kenčia nuo bepročio Hitlerio, bet labiausiai kenčia Tarybų Sąjungos okupuotos tautos. Mes, lietuviai, visi kaip vienas, susiorganizavome į lietuviškus Raudonosios Armijos dalinius, kad kartu su kitomis broliškomis Tarybų Sąjungos tautomis galėtume petys į petį karo lauke triuškinti fašistus. Raudonoji Armija jau yra parodžiusi stebūklus. Bet tai dar ne viskas. Ji dar parodys, kas yra Raudonoji Armija ir kas yra raudonarmietis."

Andriuškevičius prisimena savo gyvenimą Tarybų Lietuvoje ir sako: "Koks puikus ir malonus buvo gyvenimas Lietuvoje po 1940 m. birželio mėn. 15 dienos! Kaip valstiečių, taip ir miesto darbininkų languose sužibėjo saulė, ir jie dainavo pergalės dainą. Jie manė ramiai gyventi ir kurti kartu su kitomis broliškomis tautomis laimingą gyvenimą. Bet štai 1941 m. birželio 22 dieną kraugerys Hitleris viską sunaikino, viską sugriovė. Jis atėjo į mūsų tėvynę, nešdamas mirtį, skurdą ir badą."

"Aš tikiuos, — pridūrė Andriuškevičius, — kad ir mano dėdė, nors ir gerą metų skaičių turėdamas, dar padės triuškinti vokišką fašizmą žodžiu ir raštu ir kuo galėdamas parems lietuviškus Raudonosios Armijos dalinius."

Raudonarmietis A. Straševičius turi Amerikoje savo sesutę Emiliją Kazlauskienę, gyv. Peabody, Mass., 18 Dustin Str. Kai seselė važiavo į Ameriką, Aleksas dar nebuvo gimęs. Užtat ir pažįstąs ją tik iš fotografijos, kurią matė pas sesutę Jievutę. Toliau Aleksas pasakoja: "Mano tėvelis Petras mirė 1921 m., kai man 6 metai tebuvo. Aš vos prisimenu jo laidotuves. Išaugino mane ir broliuką mano mamytė. Silpnos ji buvo sveikatos, daug vargo, kol mes paaugom. Užaugęs išmokau siūti, visą laiką dirbau siuvėju Kaune, tik vasarą parvažiuodavau atostogų pas mamytę. Kaip buvo linksma ir gera pas mamą! 1940 m., kai pas mus susikūrė Tarybų Lietuva, aš stojau į mokyklą ir išlaikiau egzaminus iš 4 klasių. Baigęs mokslą, dirbau Kauno apskrities komitete technikiniu sekretorium. Gyvenau labai gerai, tik gaila, kad neilgai — prakeiktas Hitleris viską išardė! Ir iš laimingos gražios Lietuvos, kur gyvenimas virė linksmybėj, kur skambėjo lietuviškos dainos ir muzika, kur klestėjo kultūra, dabar liko vien skausmas ir pavergtų žmonių dejonės. Dabar ten viešpatauja žiauri

(Tąsa 4-tame pusl.)

Šauksmas

Girdžiu aš šauksmą iš anapus--
Tai šaukia kruvini laukai.
Tai šaukia užmuštųjų kapas,
Netekę motinų vaikai.

Tai šaukia Lietuvos sodybos,
Išdegintos lig pamatų.
Juoda naktis viršum jų kybo,
Viršum didvyrių pakartų.

Matau aš juos tenai, anapus—
Anapus fronto apkasų.
Pageltęs virpa medžio lapas—
Net jam vergijoje baisu.

Šauksme vaitoja mūsų žmonos,
Iš bado merdėja tėvai.
Kas duos juodos kąsnelį duonos,
Jei išplėšti dirvų javai?

Rūstus ateina tas šaukimas
Iš priešo trempiamos šalies,
Nors nuo nelaisvės ir užkimęs,--
Bet tavo širdį jis palies.

Tai šaukia mūsų derlios dirvos--
Jos priešui javo neaugins.
Aštrioji dalgė, plieno kirvis —
Jie nuo grobiko klėtį gins.

Klausyk to šauksmo iš anapus--
Tave į kovą kviečia jis.
Iškask grobikui gilų kapą,
Iškask—jame tegu kirmys!

Kostas Korsakas.

Lietuviai Raudonarmiečiai Amerik. Lietuviams

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

hitlerinio smaugiko ranka. Kaip man ilgu, kad nežinau, ar mano mama gyva. Išvažiuodamas iš Kauno, aš net atsisveikint nespėjau... Kaip aš norėčiau, kad Lietuva vėl būtų laisva, kad iš jos būtų išvytas okupantas vokietis. Dėl jos laisvės aš ir mirti sutikčiau. Tikiuos, kad ir mano sesutė, ir švogeris, ir jų vaikučiai Stefanija su Petru to paties trokšta."

Raudonarmietis Ch. Leveras šypsodamasis prisimena savo broliuką Simoną Leverą, gyv. York, Pa., Madison Ave. 626. Jis pasakoja: "Mano broliukas, tur būt, mano, kad aš jau pražuvau Lietuvoje. O aš, štai, išvykau į Tarybų Sąjungą. Man labai gaila, kad su manim nėra nei tėvų, nei broliuko su seserim. Aš daug naktų nemiegojau, galvodamas, kokioje baisioje padėtyje jie pasiliko okupuotoje mūsų tėvynėje, kur dabar siaučia kruvinasis Hitlerio režimas, kur nekaltų mūsų tėvų ir brolių kraujas liejasi kaip vanduo. Aš esu laimingas. Tarnauju Raudonojoj Armijoj ir galiu kovoti petys į petį su herojiškais tėvynės ir žmonijos gynėjais. Ir aš kovosiu iki paskutinio kraujo lašo. Težino prakeiktas hitlerininkas, kas tai yra tarybinės tautos sūnaus pagieža ir kerštas jo krašto ir tėvų žudytojui. Dabar apie tėvus aš nieko nežinau, bet tikiuos greitai kartu su Raudonąja Armija būti Lietuvoje ir tada galėsiu broliukui viską aprašyti." Susijaudinęs Leveras sako: "Kaip aš myliu savo broliuką! Jis dabar yra man brangiausias ir artimiausias pasaulyj žmogus!"

Du broliai raudonarmiečiai Antanas ir Kazys Raulinaičiai iš Vilkaviškio valsčiaus, Gudelių kaimo turi Amerikoje savo sesutę Mariją Žukauskienę, gyv. Worcester, Mass., Vernon St. 45. Raulinaičiai pasakoja: "Mudu su broliu visuomet buvom fašistų priešai. Jeigu jie Lietuvoje būtų mus sugavę, mus tikrai pakartų. Laimei, mums pavyko pasitraukti į Tarybų Sąjungą. Deja, visi mūsų giminės, žmonos su vaikais liko Lietuvoje po vokiečių fašistų jungu. O tai atsitiko dėl to, kad mūsų tėvynę Lietuvą vokiečiai užpuolė netikėtai. Nežinom, ar mūsų šeimos gyvos, ar jas vokiečiai fašistai pakorė ar badu numarino. Dabar mes esame Raudonojoj Armijoj lietuviškuose daliniuose ir kovojame dėl okupantų išvijimo iš visos tarybinės žemės, kartu ir iš mūsų mylimos gimtinės Lietuvos."

Raudonarmietis A. Eljakimovičius pasakoja turįs brolį Simoną Elliot, gyv. New York City, 306 West 100 Str. Eljakimovičius daug pergyveno. Štai ką jis man papasakojo: "Aš išvažiavau iš miesto drauge su fabriko draugais, bet pakeliui juos užmušė. Man gi pavyko išsigelbėti. Jūs suprantate, ką man teko pergyventi!...

Ištisus metus aš buvau fronte. Mane keletą kartų nesunkiai buvo sužeidę. Fronte buvau sutikęs Tonią —jis taip pat kovoja su hitleriniais plėšikais. Jo šeima pasilikusi Hitlerio rankose. Kur jis dabar — nežinau.

Aš dažnai galvoju apie savo brangiuosius gimines, pasilikusius Hitlerio naguose, ypač apie jaunesnįjį brolį Kopką, kuris buvo komjaunuolis, ir apie tėvą, kuris pastaruoju laiku aktyviai dalyvavo Tarybų Lietuvos visuomeniniame gyvenime. Tėvelis ir mamytė pasiliko Vilniuje, o broliukas Kopka Kumeliškių km. Aš negaliu įsivaizduoti, kaip jie ten gyvena. Teisybę pasakius, aš mažai betikiu, kad jie būtų gyvi išlikę."

Štai tik keletas raudonarmiečių lietuvių, kurie yra persiskyrę su savo šeimomis, kurie yra pilni nerimo dėl savo artimųjų likimo. O tokių yra juk ne vienas šimtas ir ne vienas tūkstantis. Visų jų nelaimių priežastis—hitleriniai grobikai, užpuolę mūsų ramų kraštą. Iš visos širdies šie lietuviai raudonarmiečiai nekenčia rudųjų plėšikų. Jų širdis nenustos plakusi neapykanta, jų ranka nenuleis ginklo, kol nors vieno okupanto koja mindžios brangiąją tėvų žemę. Į tą bendrą šventą kovą dėl laisvės raudonarmiečiai lietuviai kviečia ir jus, broliai Amerikos lietuviai.

Mirė Socialė Anglų Rašytoja S. Webb

London. — Mirė pažangi anglų socialistė rašytoja Mrs. Sidney Webb, 85 metų amžiaus. Ji bendrai su savo vyru parašė eilę knygų apie darbo unijas, kooperacines draugijas, valdžią, Sovietų Sąjungą ir kt.

Bombos Krito Švedijon

Stockholm, Šved. — Nežinia kurio krašto lėktuvas numetė tris bombas į Švediją. Naciai suskubo tvirtint, būk tai anglų ar Sovietų lėktuvas.

Bet paskutiniu laiku net dienomis žvalgybiniai vokiečių lėktuvai skraidė virš karinės švedų Bazės Kralskronos.

Binghamton, N. Y.

Paskutinis Pakvietimas

Penkių organizacijų ruošiamas didysis parengimas jau neužilgo įvyks; jis bus Motinų Dienoj, gegužės 8 dieną, pradžia 6 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 315 Clinton St. Bus gardi blynų vakarienė ir kitokio gardaus maisto.

Naujai susiorganizavęs sekstetas mokinasi naujas ir gražias dainas, vadovystėj H. Pagiegalienės, kuris linksmins savo gražiais balsais ir dainomis. Šokikai galės užtektinai pasišokti, nes bus gera muzika.

Parengimo komisija prašo visus įsigyti bilietus iš anksto, kad gaspadinės žinotų, kiek reikia pagaminti valgių. Širdingai užkviečiame visus dalyvauti, kaip šio miesto, taip ir apylinkės lietuvius, kad pagerbus motinas karių, kurie kariauja už mus visus prieš baisų priešą.

Parengimo pelnas skiriamas pusiau, pusė Amerikos Raudonajam Kryžiui, o kita pusė lietuviams kovotojams Raudonosios Armijos eilėse. Tikietų kaina 50 centų ypatai. Visus prašome atsilankyti!

Penkių Organizacijų Parengimo Komitetas.

Chicagos Žinios

Stakjardų Darbininkai Sveikins Raudonąją Armiją—Siųs Pasveikinimus Britanijon ir Sovietų Sąjungon

Packinghouse Workers Union pradėjo rinkti parašus ant blankų — asmeniškus parašus, kurie bus pasiųsta Pirmos Gegužės proga Sovietų Sąjungos ir Britanijos žmonėms, kaip pasveikinimas.

Unijos priimtoj rezoliucijoj atžymima Sovietų Sąjungos Raudonosios Armijos ir Britanijos karinių jėgų laimėjimai.

Stakjardų darbininkai reiškia savo viltį, kad mūsų šalies talkininkės Sovietų Sąjunga ir Britanija su savo karžygiškomis armijomis, kartu veikiant mūsų šalies karinėm jėgom, priešą parblokš dar šiais metais. Jie išreiškia pageidavimą, kad tuoj atidarytų antrą frontą. **Rep.**

1,000 Kūdikių Gimstant Patarnavo

Dr. Jacob L. Urheim minėjo 88 metų gimtadienį ir 50 metų vedybas. Jis jau 88 metų, jo žmona 75 metų. Sako, jis patarnavęs prie 1,000 kūdikių gimimo, medicina praktikuoja jau 52 metai.

Per savo gyvenimą neradęs blogų žmonių. Bendrai, visi geri. Dar ir dabar laikąs raštinę 2839 Division St.

Reikalauja Atiduoti Senas Radijo Tubas

Per laiką išdega senos radijo tubos. Jas reikia pakeisti naujomis bei pataisytomis.

Iš Washingtono Karo Produkcijos Taryba įspėja radijo savininkus, norinčius gauti naujas tubas, turi senas palikt.

Tas liečia ne tik vien tubas, bet liečia kitas radijo dalis. Kai ką naujo perkate, tai seną dalį nuneškite į krautuvę. Medžiaga reikalinga naujų dalių padarymui.

Chicagiečiai Atsakė Japoniškiems Kanibalams

Chicagos žmonės, sužinoję apie japoniškų kanibalų darbus — sušaudymą kelių amerikiečių generolo Doolittle orlaivinės komandos narių,—atsakė karo bonų pirkimu. Per vieną dieną išpirko daug bonų. Mano, kad bėgyje kelių dienų nupirks apie 1,000,000 bonų.

Lai nemano, kad tie sužvėrėję elementai išgązdins amerikiečius. Mūsų šalies žmonių kerštas pasipils kelis kartus didesnėm atakom ant Hirohito miestų.

Kaltina Kūdikio Vogime

Policija apklausinėja Mrs. A. Werf, 41 m., 15527 So. Cicero Ave. dėlei neseniai pavogto Mrs. L. Urmston kūdikio. Vėliau jį rado netoli Clark St. Vaikutis prapuolė nuo krautuvės, 6330 So. Halsted St.

Policijos apklausinėjama moteris susivėlus ir atrodo nesveika. Ji buvo sulaikyta prie Clark ir Madison Sts.

Albinas Yurgaitis Svečiuose Pas Mamą

Veiklus LDS Sparks kuopos narys A. Yurgaitis jau penki mėnesiai kaip yra armijoje. Jis pirmiau tarnavo orlaivininkystės skyriuje Shepherd Field, Texas. Dabar liko perkeltas į Chanute Field, Ill.

Kai netoli Chicagos liko perkeltas, tai ta proga ir parvažiavo pasisvečiuoti pas motušę E. Yurgaitienę. **S.**

Trys Chicagiečiai Nacių Belaisvėje

Iš karo departmento sužinota, kad Frank Jacknik, F. Ammerman ir Zbobylak yra vokiečių belaisvėje. Jie buvo šios šalies orlaivyno jėgose.

Gatvekarių Darbininkai Pradėjo Gauti Užvilktas Algas

Gatvekarių kompanijos darbininkam liko pakelta algos 9c per valandą. Pakėlimas eina nuo pernai birželio mėnesio, kaip prasidėjo derybos.

Dabar kompanija pradėjo atmokėti darbininkams užvilktas algas. Užsivilkusių algų kompanijai teks išmokėti apie $2,400,000.

Nuo Tėvo Smūgio Numirė 21 Mėnesio Mergaitė

Thomas Bartell, bedarbis, 3204 W. Washington blvd., vieną rytą, kai žmona parėjo iš darbo ir padarė pusryčius, supyko ant 21 mėnesio mergaitės. Jis sako norėjęs ją pamokinti tinkamai apsieiti. Tiek sudavė mergaitei, kad iš burniukės ir iš nosių pasirodė kraujas. Paskui padėjo ją į vygę. Mažytė numirė.

Motina dirbo karo įmonėje naktimis. Valdžia dabar tiria tą žiaurų tėvo pasielgimą.

St. Kubiliui Sekasi

Leitenantas Stasys Kubilius (Cable) telefonavo motinai, kad jis laimingai sugrįžo iš tolimos kelionės. Stasys dabar jau patyręs aviatorius ir atlieka labai atsakomingus uždavinius.

Tėvai, uošviai ir jaunoji pačiukė labai linksmi, kad Stasys namie, tik jo namai dabar ne Chicaga. **D.**

London. — Naciai nuskandino Norvegijos naikintuvą Eskdale.

Jei pirksi bonus — mums ir viso pasaulio žmonėms rytojus bus šviesus

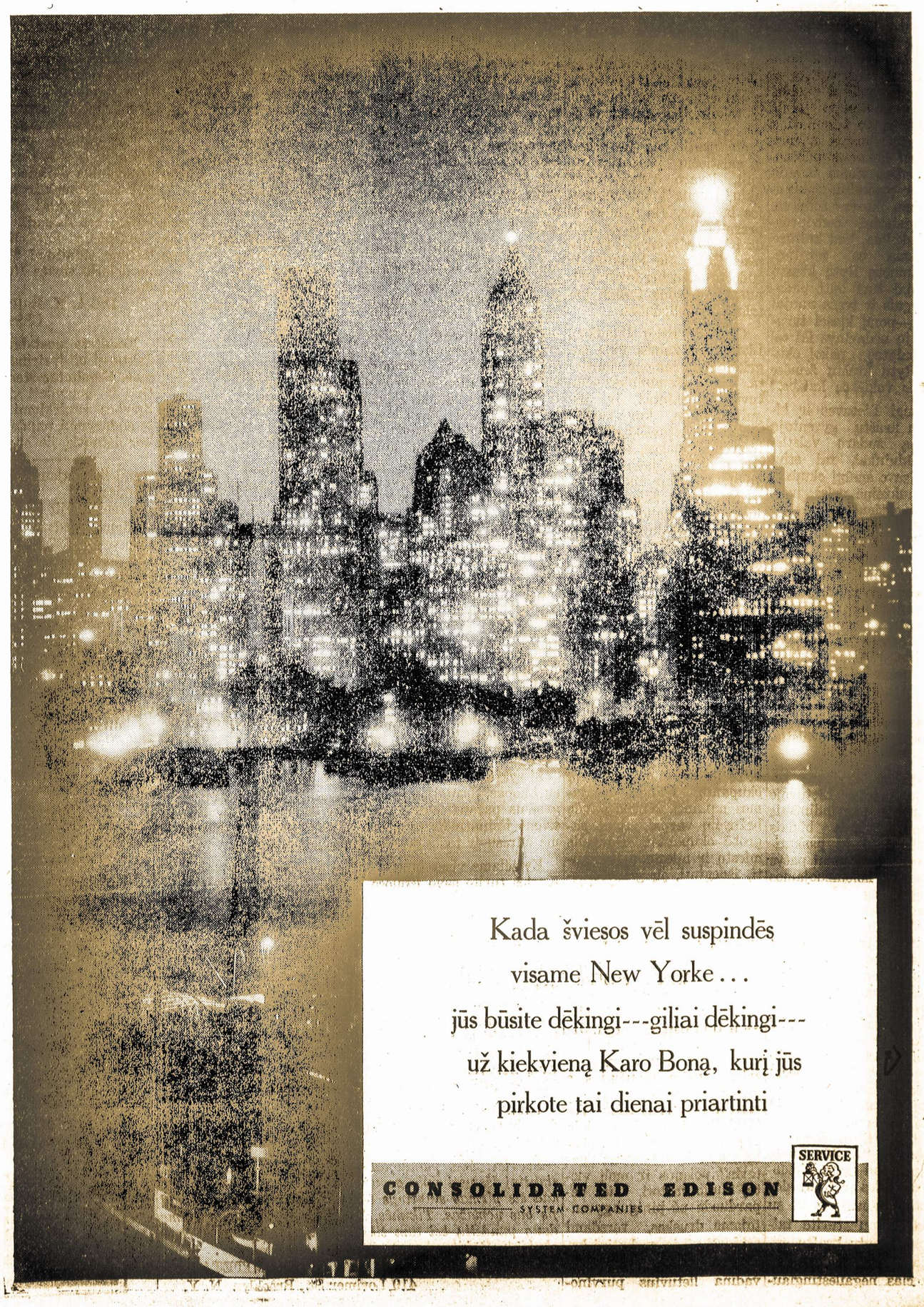

Stalino Sveikinimai ir Patvarkymai Karinėms Jėgoms Pirmosios Gegužės Proga

(Pabaiga)

Draugai, Sovietų žmonės parodo, kaip puikiai ir šiltai jie rūpinasi Raudonąja Armija. Jie pasiruošę atiduoti visas savo jėgas, kad dar labiau sudrūtint karinę mūsų galią. Sovietų Sąjungos žmonės greičiau kaip per keturis mėnesius suaukojo Raudonosios Armijos fondui daugiau negu 7 milionus rublių. Darbininkai, valstiečiai ir inteligentija darbuojasi be poilsio, drąsiai ir šauniai, kentėdami visas karo kančias ir sunkiai dirbdami fabrikuose, transportuose ir kolektyviuose ūkiuose.

Bet karas prieš vokiečius įsiveržėlius reikalauja pristatyt Raudonajai Armijai vis daugiau kanuolių, tankų, lėktuvų, mortirų, kulkasvaidžių, automatinių šautuvų, amunicijos ir maisto. Taigi būtinai reikia, kad darbininkai, valstiečiai ir visa sovietinė inteligentija dirbtų frontui su padvigubintu smarkumu.

Būtinai reikia, kad visi mūsų žmonės, visos mūsų įmonės naminiame fronte dirbtų su tikrumu ir akuratnumu, kaip gera laikrodinė mašinerija.

Atsiminkime didžiojo Lenino palikta įsakymą. Kadangi negalima buvo išvengti karo, — tai viskas karui!

Už bet kokį pasitenkinimą jau atliktu darbu ir už energijos nevartojimą turėtų būti baudžiama pagal karinius įstatymus.

Atsiliepdama į savo žmonių pasitikėjimą jąja, Raudonoji Armija turi net dar galingiau smogti priešui ir dar begailestingiau naikinti vokiečius įsiveržėlius. Ji turi be atlaidos vyti juos iš sovietinės žemės.

Karo metu Raudonoji Armija įgijo lobyną karinių patyrimų. Šimtai tūkstančių kareivių išsilavino vartoti ginklus iki tobulumo laipsnio. Skaitlingi komandieriai išmoko vartoti savo kariuomenę mūšio lauke. Bet tai būtų neišmintinga jau tuomi pasitenkinti ir toliau nesiekti. Kareiviai turi išmokti gerai, meistriškai savo ginklus naudoti; komandieriai turi išmokti meistriškai mūšiams vadovauti.

Bet ir to dar negana. Kariniuose dalykuose, ir juo labiau tokiame kare, kaip naujovinis karas, negalima stovėti vietoje. Staptelėti karinuose reikaluose reiškia užnugaryje pasilikti. O tie, kurie pasilieka, kaip žinoma, tampa sumušti.

Svarbiausias punktas dabar, todėl, yra tame, kad visa Raudonoji Armija turi diena dienon tobulintis mūšiams, kad visi Raudonosios Armijos komandieriai ir kareiviai turi studijuoti karo patyrimus ir išmokt kovoti taip, kaip reikalinga pergalei laimėti.

Draugai, raudonarmiečiai ir Raudonojo Laivyno jūreiviai, politiniai darbuotojai, partizanai ir partizanės, aš nuoširdžiai jus sveikinu Gegužės Pirmosios proga!

Pirma, visi raudonarmiečiai, pėstininkai, mortininkai, automatiniai šauliai, artileristai, tankistai, lakūnai, sapiorai, signalininkai ir raitininkai privalo nenuoalsiai ir toliau tobulintis kovoti kaip meistrai, tikriausiai įvykdyti savo komandierių įsakymus, armijos nuostatų reikalavimus ir patvarkymus ir šventai laikytis disciplinos ir palaikyti organizuotumą ir tvarką.

Antrą, visų skyrių komandieriai ir įvairių bendrai veikiančių ginklų komandieriai privalo tapti ekspertais vadovauti kariuomenei, gabiai suorganizuoti sutartiną, tarpsavinį visų ginklų veikimą ir tvarkyti juos mūšyje. Studijuokite priešus, pagerinkite žvalgybą — tas armijos akis ir ausis — atsiminkite, jog be žvalgybos negalima priešo sumušti. Pagerinkite darbo tikslumą kariuomenės vadovavimo centruose taip, kad Raudonosios Armijos grupių ir dalinių komandos centrai taptų pavyzdingais kariuomenės vadovavimo organais. Pakelkite darbą užnugarinėse armijos įstaigose iki to laipsnio, kurio reikalauja naujovinis karo vedimas. Tvirtai laikykite galvoj tą faktą, jog mūšių pasėkos priklauso nuo pristatymo kariuomenei amunicijos, įrengimo ir maisto pilnai ir laiku.

Trečia, visa Raudonoji Armija privalo sutvirtinti ir plačiau išvystyti laimėtus žiemos mūšiuose pasisekimus, kad neužleist priešui nė vieno colio mūsų žemės; ji privalo būti pasiruošus lemiamiems mūšiams prieš vokiečius fašistus įsiveržėlius ir parodyti apsigynime atkaklumą ir neatlaidumą, savingą mūsų armijos kariams. Parodykite ofensyvį pasiryžimą, tikrai suderintą tarpsavinį vienų kariuomenės dalinių veikimą su kitais, drąsų manevravimą karo veiksmų lauke, vainikuojamą apsupimu ir sunaikinimu priešų.

Ketvirta, partizanai ir partizanės turi kirst galingus smūgius priešam užnugarėn, jų susisiekimams, kariniams sandėliams, komandos centrams ir fabrikams; naikint priešų telegrafo ir telefonų linijas; įtraukt plačius sovietinių žmonių sluogsnius užimtuose plotuose į veiklią kovą dėlei išsilaisvinimo ir tokiu būdu apsaugot sovietinius piliečius, kad hitleriniai žvėrys neišvarytų jų į vokiečių vergiją ir neišnaikintų. Begailestingai keršykite vokiečiams įsiveržėliams už kraują ir ašaras mūsų žmonų, vaikų, motinų, tėvų, brolių ir seserų. Visais galimais būdais padėkite Raudonajai Armijai jos kovoj prieš hitlerininkus pavergėjus.

Draugai! Priešai jau nukentėjo kelis triuškinančius smūgius nuo mūsų kariuomenės. Artėja naujas smūgis, kuomet Raudonoji Armija, kartu su mūsų talkininkų armijomis, sulaužys fašistinio žvėries nugarkaulį.

Tegyvuoja šaunioji mūsų Raudonoji Armija!

Tegyvuoja narsusis mūsų Raudonasis Laivynas!

Tegyvuoja mūsų drąsuoliai partizanai, vyrai ir moterys! Mirtis priešams vokiečiams!

Vyriausias Komandierius,
Sovietų Sąjungos Maršalas,
STALINAS.

Amerikiečiai Nuolat Atakuoja Japonus Saliamono Salose

Amerikos Oficialiai Pranešimai

Balandžio 28 d. grupė japonų žvalgų, vienas oficierius ir aštuoni kareiviai, mėgino pabėgt iš Guadalcanal salos, bet juos sulaikė ir sunaikino mūsų kariai arti Beaufort Įlankos, vakariniame Guadalcanal salos pakraštyje.

Ankstį rytą balandžio 29 d. didieji Amerikos bombanešiai atakavo japonų užimtą Kahili plotą, Shortland salos srityje.

Vėliau tą patį rytą mūsų torpediniai bombanešiai ir lėktuvai smigikai, lydimi lėktuvų kovotojų, bombardavo japonų įrengimus Gatere, Kolombangaros saloj, vidutinėse Saliamono salose; sunaikino vieną japonų priešlėktuvinę poziciją ir vieną prieplauką.

Po piet amerikiniai bombanešiai smigikai ir torpediniai bombanešiai kartu su savo lėktuvais kovotojais atakavo Pelpelį, dvi mylios į šiaurvakarius nuo Gatere, Kolombangaros saloj; užkūrė gaisrą.

Jungtinių Valstijų torpediniai bombanešiai ir smigikai, su parama savo lėktuvų kovotojų, atakavo japonų pozicijas Mundoj, centralinėse Saliamono salose; pataikė į lėktuvų aikštės įrengimus ir į prieš-lėktuvinę poziciją.

Visi Jungtinių Valstijų lėktuvai sugrįžo.

Sovietų Oficialiai Pranešimai

LONDON, geg. 1. — Vidunaktinis Maskvos radijo pranešimas:

Kariniai Sovietų laivai Barents Jūroje nuskandino vokiečių transporto laivą.

Bal 29 d. mūsų oro jėgos įvairiuose sektoriuose sužalojo penkis vokiečių tankus ir apie 30 trokų su kareiviais ir reikmenimis, susprogdino tris amunicijos sandėlius ir nutildė penkiolika baterijų artilerijos.

Kuban srityje (šiaurvakariniame Kaukazo kampe) sovietiniai kovotojai užėmė tam tikrą skaičių priešų apsigynimo punktų. Mūsų Šturmovikai lėktuvai sunaikino tuzinus vokiečių kanuolių ir daugiau kaip batalioną jų pėstininkų.

Į vakarus nuo Rostovo sovietinė artilerija ir mortiros išvaikė, dalinai sunaikinant, apie kuopą vokiečių pėstininkų, sudaužė šešias priešų kanuolių gūstas, susprogdino amunicijos sandėlį ir nutildė keturias baterijas kanuolių ir dvi baterijas mortirų.

Volchovo fronte (į pietus nuo Leningrado) mūsų automatiniai šauliai užpuolė vokiečius ir užėmė eilę cementinių fortukų. Grupė girtų hitlerininkų mėgino išvyt sovietinius karius laukan, bet buvo priversti pasitraukt atgal.

Gen. McNair Sakė, kad Sovietų Ginklai Laimės

Šiaur. Afrika. — Nors Amerikos artilerijos generolas Lesley J. McNair Tunisijos fronte buvo sunkiai sužeistas vokiečių kanuolių šoviniu, bet jis sveiksta ir nori greit sugrįžt į mūšių lauką. Generolą McNairą sužeidė priešų šovinio skeveldra pačioj fronto linijoj.

Gen. McNair jau 1941 m. pranašavo, kad Sovietų ginklai ims viršų prieš nacius. Jis sako "Sovietų kanuolės sumušė vokiečius ties Stalingradu. Sovietų artilerijos galybė sumušė nacių tankus."

Jis pripažįsta didelę svarbą tankams ir lėktuvams, bet užreiškia, jog nei vieni tankai, nei vieni lėktuvai, nei vieni karo laivai negali karo laimėti: kartu su jais turi veikti ir artilerija ir pėstininkai.

Hillside, N. J.

Balandžio 25 d. (Velykų dienoj) Jurgis Kudirka pasikvietė savo draugus ir pažįstamus LDP Kliubo patalpoj, Elizabethe, paminėti jo gimtadienį ir varduves. Mat, šios jo šventės buvo nepaprastos, nes šiemet pasitaikė, kad Velykos įvyko po Jurginių, tas įvyksta tik sykį į 100 metų.

Jo draugė Elena Kudirkienė paruošė užkandžių svečiams ir laike užkandžių pirmininkavo drg. Skairius. Jis pakvietė keletą svečių pasakyti žodį-kitą. Žinoma, visi tie, kurie buvo pakviesti, tai palinkėjo Jurgiui laimės, pasveikino jį jo gimtadienio ir varduvių šventė. Bet vis vien svečiai nepamiršo ir mūsų kovojančių brolių Sovietų Sąjungoj. Aukavo sekami:

J. Žižas, **$1.25.**

Po $1: Geo. Kudirka, M. ir P. Taraškevičiai, D. Krutis, A. Stripeika, Lillian Belte, F. Šaulys, P. Poškus, Ant. Palson, J. Vizbaras, T. Arasimovich, Antan. Pociunas, Myer Rubenstein, Ona Jankauskienė, Kastantas Majauskas, Dunja Malnetzuk, Adomas Saulėnas, ir Juozas Zaveckas.

Po 50c: B. Makutėnienė, A. Jonaitienė, K. Janužis ir R. Jonaitis, 25c. Viso $20.

Vakarą užbaigė linksmai prie muzikos šokiams ir taip pasikalbėjimais.

Lillian Belte.

Exeter, Pa.

LDS 83 kp. aplaikė knygutę surinkti aukų dėl Sovietų Sąjungos Botkin ligoninės. Sekami asmenys ir organizacijos davė aukų: Liet. Darb. Susivienijimo 83 kp., $5 ir Lietuvių Neprigulmingas Kliubas, $5.

Po $1: Albert Witkauskas ir Peter Burkcut.

Po 50c: Jos. Shuliauckas, Mike Januška, And. Zukauskas, Geo. Vidamas, Mike Senik, Bronislova Papievis, William Seylius, Ignas Yukius, Ant. Leonavičius.

Smulkių surinkta $2. Viso $18.50.

Vardo LDS 83 kp. tariu širdingai ačiu.

Vincas Seylius, rašt.

Gaudami pėdę neužmirškite ir savo šalies reikalus — pirkite bonus ir stampas.

SANDĖLIS KNYGŲ IR ŽOLIŲ

Pamokinimai Kaip Tapti Piliečiu 30c
Kantičkos, Giesmių Knyga $2.00
Gaspadinė, Valgių Receptai $1.00
Kantri Alena, apysaka 25c
Erodas Boba ir kitos apysakas....35c
Kapitonas Fogelis, apysaka 40c
Girtuoklių Linksmos Dainos 15c
Apie Dangų, Saulę ir Žvaigždes..10c
Mikaldos Pasakojimai 25c
Duktė Marių, graži apysaka 25c
Duktė Gyvena Pūstynėje 25c
Burykla ir Burtininkas 25c
Velniškas Tiltas, Erodas Boba 35c
Lengvas Būdas Išmokti Angliškai 35c
Sveikata Ligoje, aprašo žoles 25c
Tūkstantis Naktų ir Viena, dalis 50c
Karvės Nauda ir sūrių padarymai 25c
Sapnų Knyga su Paveikslais, apdaryta $1.25
Kapitonas Velnias, 400 pusl. $1.25

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

WORCESTER, MASS.

Pirmadienį, gegužės 3 d., 1 val. dieną prasidės rankdarbių paroda, kurią rengia Russian War Relief Komitetas. Bus didžiajame Worcesterio departmentinėje krautuvėje, Denhom & McKay Boston, 6-to aukšto auditorijoj. Tęsis 3 dienas, geg. 3-4-5. Kadangi pirmadienį krautuvės atdaros iki 9 val. vakaro, tai ir paroda bus galima lankyti iki 9 valandos. Bus ir užkandžių. Patartina lietuviams pamatyt šią parodą.

(103-105)

MAISTO IR VITAMINŲ KRAUTUVĖ

1. VITAMINS FOR VICTORY-B-COMPLEX tabletėlės; susideda iš šių vitaminų: A, D, C, B-1, B-6, G. E. Biotin, Calcium, Phosphorus, Iodine, Iron, ir Food Copper.
2. PHOSPHO-B tabletėlės nervų sustiprinimui dėl tų, kurie jaučiasi nervuoti.
3. SODEOM tabletėlės, kurie kenčia Rheumatizmo, Arthritis, Neuritis skausmus del trūkumo kūne mineralinių druskų.
4. N-56 CA-83 tabletėlės del peptic Ulcers, Gastritis. Palengvina skausmus ir sumažina viduriuose gazus ir tokiu būdu duoda progą opai gyti.
6. P. B. LAX tabletėlės geriausia rūšis nuo vidurių užkietėjimo. Taipgi reikalingi agentai visuose miestuose del P.B. LAX pardavinėjimo.
8. LACTO-DEXTRIN del tų kuriem darosi visoki rūgimai ir nemalonumai po valgių.

Maistą ir Vitaminus siunčiame paštu į visus kitus miestus. Rašykite arba kreipkitės asmeniškai.

VITAL HEALTH FOODS
465 LORIMER STREET BROOKLYN, N. Y.

BŪKITE AMERIKOS PILIEČIAIS

Įsigykite šią naudingą knygelę:

KAIP PATAPTI AMERIKOS PILIEČIU IR SUPRASTI DEMOKRATIJOS VEIKIMĄ

Pilietybės pamokų nauja knygutė, "The Basic Principles of Democracy and Citizenship," parašyta adv. Charles P. Kal, yra sustatyta geriausioje ir praktiškiausioje formoje, į kurią įeina daug iliustracijų, ir taip pat 92 klausimai su atsakymais anglų ir lietuvių kalbose.

Adv. CHAS. P. KAL
Knygelės Autorius

KAINA 35c.

Mokestį galite prisiųsti U. S. pašto stampomis 5c. arba 3c. vertės, viso už 35 centus.

Reikalaudami rašykite:

LAISVĖ
427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Istorija Seno ir Naujo Įstatymo, su paveikslais 25c
Istorija Abelnai, 500 pusl. 1.50
Orakulas Visokių Monų, Įspėjimų, Kortų Nukėlimai, Delnažinystė, 412 pusl. 3.00
Pilna Georgrafija, su paveikslais, 412 pusl. 3.00
Gudrus Piemenukas, graži apysaka 25c
Kabalas, Zobovos Knygutė 15c
Praloto Olšausko Darbai 10c

Žolių Arbatos

Nervų ir nuo Stutukimo, po 85c
Inkstų Kraujo Valytojas, po 60c
Nuo Kosulio, Dusulio 60c
Vyriškumo Pataisymai 85c
Moterų Mėn. Reguliatorius 60c
Vidurių Liuosuotojas 60c
Išvarymui akmenėlių, kad nešlapinti lovoj, po 60c
Nuo užsisenėjusio kataro, Hay Fever 85c
Nuo nemalonaus kvapo 80c
Nuo surūgusio pilvo (heartburn) 85c
Nuo romantiškų sausgėlių 60c
Trejanka, stambios šaknys 60c
Nuo Cukrinės Ligos 85c
Nuo Sutukimo Žolės 85c
Kraujo Valytojas 60c
Pailių (Piles) Mostis 85c

Visokios Žolės yra pakeliuose su nurodymais, kaip jas vartoti.

M. ŽUKAITIS,
334 Dean St., Spencerport, N. Y.

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Ave.
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

Le VANDA
FUNERAL PARLORS
Incorporated
Juozas Levandauskas
Graborius—Undertaker

337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N.Y.
NIGHT—HAvemeyer 8-1158
Tel. STagg 2-0783

CHARLES
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN
Geral Patyrę Barberiai

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
Telefonas: HUmboldt 2-7964
530 Summer Avenue
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8.
Nėra valandų sekmadieniais.

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto. Nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.

★ ★ ★

Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuos turite Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:

Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N.. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

Naudokitės Gera Proga

Per sekančias 30 dienų, mes darome šį specialį pasiūlymą savo seniems ir naujiems pačijantams. Nepaisant didelio pakilimo kainų ant visų akiniam naudojamų medžiagų, mes vis dar patarnaujame už senas žemas kainas.

30 Dienų Nuolaida ***Akiniai už $7.50***

Atsilankę parodykite mums šį skelbimą ir mes duosime jums 10% nuolaidos. Kainos už vienos rūšies stiklus yra nustatytos taip žemos, kad pilnai patarnautume **tik už $7.50.**

STENGER & STENGER, Optometrists
394-398 Broadway Brooklyn, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

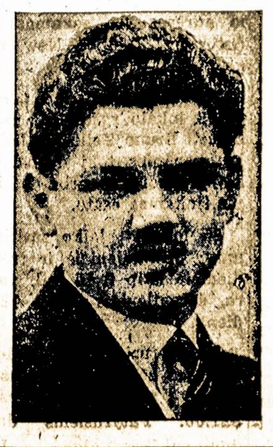

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Telefonas Poplar 4116

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Pinigų Kvota Raud. Kryžiui Sukelta

Padėka Brooklyno Lietuvių Visuomenei

Raudonojo Kryžiaus kampanija, pradėta kovo mėnesį, davė teigiamų pasekmių. Kaip žinia, Raudonasis Kryžius buvo pasimojęs per šią kampaniją surinkti 125 milijonus dolerių. Iš tos sumos Didžiajam New Yorkui buvo paskirta $12,920,700 kvota.

Ir New Yorkas savo uždavinį atliko. **Iš viso šiame mieste šiame vajuje surinkta $13,552,000.** Vadinasi, kvota perviršyta. Per šią kampaniją Raudonajam Kryžiui aukojo 2,238,543 firmos, korporacijos, šiaip visokios organizacijos ir pavieniai asmenys.

Didžiajam tikslui aukos buvo renkamos visaip ir visur. Geresniam pasiruošimui, buvo kuriami komitetai tautinėse grupėse, o kur nespėta komitetai sukurti, ten buvo skiriami paskiri asmenys kampanijai pravesti.

Darbui tarp Brooklyno lietuvių vesti buvo paskirtas šitų žodžių rašytojas. Turiu pažymėti, jog lietuviai gražiai į pašaukimą atsiliepė. Jie aukojo Raudonajam Kryžiui visur, prie kiekvienos progos. Buvo suruošta keletas parengimų išimtinai tam tikslui. Buvo gauta nemažai lietuvių, kurie pastojo Raudonojo Kryžiaus nariais, pasimokėdami po dolerį arba daugiau.

Didelė ir nuoširdi padėka visai Brooklyno lietuvių visuomenei už tokį puikų darbą!

Nereikia nei aiškinti, kad Raudonajam Kryžiui pagalba visuomet, nuolat turi būti teikiama, nes Raudonasis Kryžius atlieka didelius darbus, ypačiai karo metu.

Padėti Raudonajam Kryžiui geriausiai dvejaip:

1. Duoti piniginės paramos.

2. Aukoti kraujo; kraujo aukoti privalo kiekvienas, kuris tik išgali, nes tasai kraujas reikalingas sužeistiesiems mūsų kariams gelbėti.

Esu įsitikinęs, jog Brooklyno lietuvių visuomenė tatai atliks, kaip ji savo uždavinį atliko tik ką užsibaigusiame R. K. vajuje.

R. Mizara.

Maria Montez ir Jon Hall filmoje "White Savage," rodomoj Rivoli Teatre, Broadway ir 49th Street, New Yorke.

Miestas Užpirko Vagonus Bulvių

Majoras LaGuardia savo kovą prieš juodąjį turgų šiomis dienomis pasuko prieš šmugelninkus bulvėmis. Turgaviečių Departmentas užpirko 20 vagonų Kalifornijos bulvių ir jos bus parduodamos visose miesto prižiūrimose turgavietėse po du svaru, centu žemiau lubinės kainos, leidžiant vienam kostumeriui pirkti ne daugiau 10 svarų vienu kartu.

OPA kainos šviežioms Kalifornijos bulvėms yra 8c, miesto turgavietėse menama parduoti du svarai už 15c.

Tuomi žingsniu manoma sugrąžinti viešumon sukavotas bulves per šmugelninkus (juodąjį turgų) ir priversti parduoti pigiau, kadangi dabar, pavasarį, bulves vistiek negalės laikyti labai ilgai.

Unijistų mitinge, Webster Hall, balandžio 29-tos vakarų, kalbėjo Adam Lapin, Daily Worker biuro Washingtone korespondentas.

Glenn Darwin, Metropolitan Operos baritonas, išėjo armijon.

Bedarbiams Gera Proga Gauti Darbus

CIO unijos 65 lokalas parūpina darbus tiems, kurie jų neturi ir nori dirbti. To lokalo darbuotojas yra Bruno Zelinski, Amerikoje gimęs lietuvis. Bal. 28 d. jis buvo atsilankęs į LDS raštinę.

Zelinski sako, kad per CIO unijos 65 lokalo raštinę galima gauti įvairių darbų, kokių tik New Yorke yra. 65 lokalo adresas yra sekamas: 13 Astor Pl., 3 lubos, New Yorke.

Norintieji gauti darbą, nuėję 65 lokalo raštinėn, galite klausti Bruno Zelinski. Jis sako, parūpins tokį darbą, kokio jūs norėsite arba kokiam jūs tinkamas esate.

65 lokalas laiko susirinkimus pirmadieniais ir trečiadieniais kaip 6:45 val. vakare, šeštadieniais kaip 12:45 dieną.

Nepatyrusiems iš pradžių mokama sekamai: vyrams po $25.00 į savaitę, moterims po $21.00. Patyrusiems darbe daug aukštesnė alga.

J. G.

Desėtkai Tūkstančių Gegužinės Dalyvių Reikalavo Antro Fronto Europoje

Virš penkios dešimtys tūkstančių publikos, susirinkusios į gegužinei paminėti masinį mitingą, Yankee Stadiume, New Yorke, įvykusį gegužės 2-rą, griausmingai sveikino kalbėtojų pareiškimus apie reikalingumą antro fronto tuojau. Taip pat stipriai pasisakyta prieš John L. Lewis'o pasimojimą iššaukti mainierius streikan dabar, kuomet streikas begaliniai daug sutrukdytų gamybą karui ir duotų paramos ir džiaugsmo Hitleriui ir jo šaikai.

Nežiūrint Hearsto ir Scripps Howard, taipgi Dubinskio ir kitų prieššovietinės klikos asmenų pastangų sulaikyti žmones nuo dalyvavimo mitinge apšaukiant jį komunistiniu, Stadiumo laikrodis rodė 51,-479 atėjusius su tikietais. Ir programos pildytojuose taipgi dalyvavo visi skelbti žymūs kalbėtojai ir menininkai, nepabijoję bliovimo defytistų, pasimojusių suskaldyti Amerikos liaudies vieningumą, nežiūrint iš to gręsiančio kraštui pavojaus.

Mitingas pradėta įspūdingu Jungtinių Tautų maršu, pradedant iškėlimu Jungtinių Valstijų vėliavos ir Amerikos Himnu, paskiau išnešant didžiulėn arenon po vieną visų Jungtinių Tautų vėliavas ir baigiant pasirodymu Sovietų Sąjungos jūrininkų su Raudona to krašto vėliava, kuri atlydėta arenon su audringu minios sveikinimu.

Radiševo šokikų Grupė gražiai pasirodė kelių Sovietų Sąjungos respublikų šokiuose.

Ferdinant R. Smith, Nacionalės Jūrininkų Unijos viršininkas, gegužinės komiteto narys, paskelbęs mitingą atidarytu, perstatė jo vedėju Joseph Curran, New Yorko CIO Unijų Tarybos pirmininką.

Curran, atžymėdamas šios didžiulės demonstracijos tikslą, nepagailėjo užpelnytos kritikos kenkėjams šiai demonstracijai. Hitleris, Hearstas, Hirohito ir Howardas, sakė Curran, labai norėjo nedaleisti šios New Yorko žmonių vieningumo demonstracijos, bet jiems nepavyko. Tą matome iš jūsų čionai skaitlingo atsilankymo, tą liūdija įspūdingas sąstatas atstovingų kalbėtojų, kuriuos čia girdėsite.

Curran perspėjo saugotis politinių sabotažninkų ir tų laikraščių, kurie pilni nuodų prieš Amerikos žmonių ir Jungtinių Tautų vieningumą. Unijos, sakė jis, yra namų fronto pirmosiomis linijomis ir jos turi būti stiprios ir vieningos nacionaliai ir tarptautiniai. Tame, sakė jis, mus remia ir CIO prezidentas Philip Murray. Tarptautinis darbininkų vieningumas gali šį karą padaryti paskutiniu karu.

Prezidento Roosevelto 7 punktų programa turi būti pilnai pravesta, pakilusios kainos ant pragyvenimo turi būti atstumtos atgal.

Specialę pagarbą ir padėką varde šio mitingo pirmininkas pareiškė mūsų ir talkininkų karinėms jėgoms, taipgi namų fronto kovotojams produkcijos linijose ir demokratijos saugojime ir gynime.

Vyriausiu šio mitingo siekiu, sakė pirmininkas, yra vieningumas ir greita pergalė ant fašizmo ir tam būtiniausia sąlyga yra tuojau atidarymas antro fronto Europoje.

Antro fronto paminėjimas per Curran, kaip kad ir vėliau padarytas tuo klausimu pareiškimas per kongresmaną Vito Marcantonio, iššaukė grieusmingą publikos pritarimą.

Trumpą, bet įspūdingą kalbą-atsišaukimą laikytis vieningume atsiekimui "žmonių pergalės ir žmonių pasaulio" pasakė A. Clayton Powell, Jr., kunigas, vienintėlis negras narys New Yorko Miesto Taryboje.

Entuziastiškomis ovacijomis buvo sutiktas Jungtinių Valstijų senatorius Claude E. Pepper iš Floridos, žymus prezidento Roosevelto programos pergalei ant fašizmo karo fronte ir prašalinimo fašistinių pasireiškimų namų fronte pravedėjas ir rėmėjas.

Pepper dėkojo jį pakvietusiems kalbėti šiam mitingui. Nenusigandęs bauginimų, jis pareiškė nuostabą, kaip kas galėtų nedalyvauti tokiame patrijotiškame mitinge. Jis aukštai pagerbė mūsų talkininkę Sovietų Sąjungą, apie Stalino pasakytą gegužinės prakalbą atsiliepdamas sekamai:

"Aš žinau, jog jums suteikė džiaugsmo įkvėpiantis pranešimas vieno iš didžiausių vadų, vienų iš didžiausių žmonių pasaulyje visais laikais—Sovietų Sąjungos premjero Stalino, kuomet jisai kalbėjo apie vieningumą Jungtinių Tautų prieš Ašies tironiją.

"Jeigu ne genijus Stalino ir narsa Rusijos žmonių užblokuoti tironija milionais savo kūnų ir upeliais kraujo, laisvė būtų pradingus nuo žemės paviršiaus. Kaip kad mes reiškiame dėkingumą žmonėms Francijos, kuri Lafayette dienomis pagelbėjo išlaikyti mūsų nepriklausomybę, taip vėlesnėsės gentkartės su dėkingumu atmins mūsų skolą Rusijos žmonėms."

Senatorius taipgi prisiminė ir apie trūkimą ryšių tarp Sovietų Sąjungos ir užrubežiuose esančios lenkų valdžios, sakydamas, kad iš to turėtų pasimokinti visame pasaulyje "paikšeliai, kurie yra aukomis Hitlerio propagandos mašinos."

Jis taipgi kritikavo John L. Lewiso pasimojimą šaukti angliakasių streiką, sakydamas, jog geras darbininkų rekordas yra sutepamas "trumparegyste ir saumylyste vieno iš darbininkų vadų, ir jūs žinote, apie kurį aš kalbu. Turiu mintyje John L. Lewis."

Trumpesnėmis prakalbomis sveikino mitingą Gerald J. Duffy, AFL Viešbučių Amatų Tarybos sekretorius; Michael J. Quill, Transportininkų Unijos prezidentas; Bella Dodd iš Mokytojų Unijos; rabinas James Waterman Wise, iš Tarybos Prieš Netolerantiškumą Amerikoje; Zlatko Balokovic iš Amerikos Slavų Kongreso; Genevieve Tabouis, redaktorė kovojančių francūzų laikraščio Por La Victoire; laivo kapitonas Hugh M. Mulzac; Margaret Bondfield, pirma moteris Anglijos vyriausybės kabineto narys, taipgi Paul Robeson ir Morris Carnovsky, menininkai.

Robesonas kalbėjo ir dainavo kelias kovos dainas. Jis arenon atėjo ir buvo palydėtas nesibaigiančiomis ovacijomis iki pirmininkas Curran užtikrino, jog pakartojimų nebus, sakydamas — Aš su jumis pripažįstu, jog Robesono balsas yra didžiausias balsas demokratijoj, bet jūs jį daugiau girdėsite kitą kartą.

Kovingasis kongresmanas Vito Marcantonio pasakė trumpą, bet, kaip visada, ugningą prakalbą, kredituodamas Sovietų Sąjungą už pastojimą kelio hitlerizmo maršavimui ir reikalaudamas antro fronto Europoje tuojau. Jis buvo audringai sveikinamas.

Mūsų miesto majoras LaGuardia irgi buvo vienu iš tų didžiomis ovacijomis sutiktų ir palydėtų kalbėtojų. Jį publika sveikino už jo karšta vieningumo prakalbą, kaip kad ir už pasiryžimą drąsiai išstoti prieš visų defytistų ir skaldytojiškų jėgų kačių kniaukimą, būk šis mitingas esąs komunistų arba jų įkvėptas.

Laike majoro kalbos du draugiški orlaivininkai, sparnais vos nesiekdami stogo, praskrido ties pat viduriu arenos. Ir visu mitingo laiku matėsi orlaivininkų sukant aplink didžiulę padkavą su desėtkais tūkstančių žmonių.

Baigiant programą, jos vedėjas Joseph Curran įteikė pagarbos medalius dviem jūrininkam, 17 metų Nickie Hoogendam ir Cornelius Vanderslot, išbuvusiems ant gelbėjimosi tropto per 83 dienas ir pasiryžusiem vėl grįžti plaukioti jūromis, kad nuvežti reikmenis mūsų kariams ir talkininkams.

Taipgi specialiu požymiu pagerbta Mrs. Judd, neregė, kuri buvo pirmoji duoti Amerikos Raudonajam Kryžiui Kraujo ir nuo to laiko jau davusi tą didžią auką net 14 kartų.

Mitingui diena buvo tarsi parinkta, saulutė skaisčiai švietė, tad nors oras buvo ir vėsus, galima buvo sėdėti. Tačiau apsivilkusieji pavasariniais drabužiais ne vienas dar ir dantimis pakaleno, nes pačiu šilčiausiu laiku, popietį, temperatūra vos siekė 59 laipsnius. Žodžiu, gegužinė buvo įspūdinga ir graži, bet didžiuma, su kuriais teko pasikalbėti, laukia karo pabaigos ir švenčiamos gegužinės su tradiciniu paradu.

Rep.

Vincas Škėma Mirė

Vincas Škėma mirė pirmadienį, gegužės 3 d., Hoosick Falls, N. Y., kur jis buvo nuvykęs gydytis. Jo kūnas bus parvežtas į Brooklyną ir pašarvotas Bieliausko koplyčioj, 660 Grand St. Laidos ketvirtadienį, gegužės 6-tą.

Apie jo mirtį pranešė jo žmona Mrs. H. Škėma, telegrama.

V. Škėma buvo pažangus žmogus, priešfašistinio judėjimo rėmėjas. Su jo mirtimi progresyviai netenka dar vieno savo draugų. Dirbo pas kriaučius ir buvo nariu Amalgameitų Unijos lietuvių 54-to skyriaus.

LIETUVIŠKAS
TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Rheingold Extra Dry Alus
Didelis pasirinkimas visokių
Vynų ir Degtinės
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

OFICIALIS LDS OPTIKAS
UNION SQ. OPTICAL CO.
147 FOURTH AVE. Arti 14th St.
Akis Ištiria GYDYTOJAI
100 nuoš. unija šapoj
Telef.: GR. 7-7553
DETROITE: 2539 Woodward Avenue, 602 Hofmann Bldg.
N. SHAFFER, WM. VOGEL, Direktoriai

Naudingos ir Praktiškos
DOVANOS
USEFUL...PRACTICAL
Gifts
BULOVA WATCHES
$30.00
ELIZABETH . 17 jewels . $24.75
AIR WARDEN 15 jewels $29.75
MILITARY RING $15.00
ROBERT LIPTON
701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Stagg 2-2173

REIKALAVIMAI
Reikalinga opereiteris dirbti prie Armijos oficierių marškinių. Kreipkitės: F. & L. Sportwear, Inc., 537 Broadway (4-tos lubos), New York City, N. Y. (104-109)

Reikalingi Vyrai Prie
Ornamental Iron Works
3 Vyrai galinti dirbti patiems ant savęs.
Taipgi 5 Trip Hammer kalviai.
Kariniai darbai... augščiausios algos, 48 darbo valandos... Viršlaikių į valias.
Kreipkitės:
551 W. 22nd Street
arti 11th Ave., NYC.

J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Išbalsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių.
VELTUI ŠERMENINĖ
(KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam
231 BEDFORD AVE.
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
Stanley Rutkūnas
Savininkas

282 UNION AVE.
BROOKLYN, N. Y.
Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne
Paukštienos pietai šeštadieniais, sekmadieniais ir legalėse šventėse
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
Tel. EVergreen 4-9612

Green Star Bar & Grill
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksminti ir pasiskoti užeina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį
Turime Gerų Vynų ir Degtinių

Stai adresas
Atsilidte pasimatyti su Giviais
Geriausias Alus Brooklyne
459 GRAND ST.
Skersai nuo Republic Teatro
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EV. 4-8698

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
Gražiai įrengta Susiėjimams Įstaiga
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.
426 SO. 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

NOTARY PUBLIC
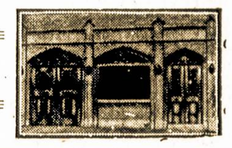
TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą
PUIKIAI ĮRENGTOS DVI KOPLYČIOS DUODAMOS MYLIMIEMS PASARVOTI DOVANAI
660 GRAND ST. -:- BROOKLYN, N. Y.